Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina $7.00 Metams
Queens Apskrity $8.00
Užsieniuose $9.00
Vienas numeris 5 c.
PRICE 5c A COPY

LAISVĖ
THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ – LIBERTY
The Only Lithuanian Daily in the Eastern States
110-12 ATLANTIC AVE., Richmond Hill 19, N. Y.
Tel. VIrginia 9-1827---1828

No. 210 ★★★★ Richmond Hill 19, N. Y., Penktad., Spalių-Oct. 26, 1951 ★★★★ Metai 41-mieji. Dienraščio 33-tieji.

Kriokas

Geros žinios.
Organizacinė sąžinė.
Netekę kantrybės.
Nebūk kvailas, nemirk badu...
Kodėl neapkenčia?
Tegu žmonės supranta.
Rašo A. BIMBA

Šiemet Laisvės koncertas žada būti labai skaitlingas. Iš visur ateina žinių, kad žmonės ruošiasi koncertan važiuoti didelėmis grupėmis. Ypač gerai mobilizuojasi Masachusetts ir Connecticut laisviečiai.

Tik kol kas iš Philadelphijos mažai tesigirdi. Bet filadelfiečiai kasmet skaitlingai pasirodo. Tikimės jų ir šiemet.

★

Kryžiokams tai nepatinka. Mes tai žinome. Bet jie apsigauna, kai jie mano, kad paleisdami ties svetaine pusę tuzino pasamdytų asilų su biauriomis iškabomis jie sulaikys susipratusius, kultūringus lietuvius nuo koncerto.

★

Vienas draugas man rašo: žinai, brolau, ką aš suradau. Aš suradau, kad yra toks dalykas, kaip organizacinė sąžinė. Aš labai kremtuosi, jeigu laiku duoklių nepasimoku, arba jeigu be rimtos priežasties savo organizacijos susirinkimą apleidžiu.

Tikiu, kad ir kitiems draugams taip esti.

★

Taip ir esti, Kitaip nė būti negali. Jokiu būdu negali jausties gerai susipratęs žmogus, kai jis žino, kad jis neatliko savo pareigos. Žinau, jog nesijaučia smagiai tie šimtai Lietuvių Literatūros Draugijos narių, kurie nepasimokėjo šių metų duoklių.

Daug sveikiau tą pataisyti, tuojau duokles pasimokant. Pamatysite, tartum sunkus akmuo nusiris nuo krūtinės.

★

New Yorko uosto eilinių darbininkų streikas yra taipgi streikas prieš savo unijos nelemtuosius vadus. Toje Amerikos Darbo Federacijos International Longshoremen's Association unijoje susidarė parsidavėlių klika. Jai vadovauja Joseph Ryan, kuris prieš keletą metų tos klikos pagalba išsirinko save "amžinu prezidentu", prezidentu "iki gyvos galvos".

Ryan padarė sutartį su laivų kompanijomis, kuri nieko darbininkams neduoda. Unijos nariai prieš ją sukilo. Reikalauja naujos sutarties.

Gerai, kad darbininkai netyli. Ėmė daug laiko, kol jiems kantrybė išsisėmė.

★

Vienas komercinės spaudos korespondentas rašo iš Egipto: Azijoje ir Afrikoje komunistų propaganda ir paprasta ir labai gudri. Joje svarbiausias šūkis yra toks: "Nebūk kvailas, nebadauk."

Milijonai žmonių tuojau supranta, kad tai kalbama į juos, taikoma jiems. Juk jie badauja. Juk juos per amžius vergijoje laikė iš Europos pribuvę balti imperialistai.

★

Tas, girdi, kaip tik išaiškina ir tą faktą, kodėl šiandien visoje Azijoje ir Afrikoje tiek daug neapykantos yra "Vakarams". Tie "Vakarai" tų žmonių akyse atstovauja viską, kas neteisinga.

Kiekviena kolonija pasidarė savo rūšies pavojingu vulkanu. Mažai bepagelbės ir Amerikos doleriai ir ginklai.

★

International Workers Order išleido brošiūrą. Kalba į visus Amerikos žmones. New Yorko valstijos apdraudos departmento pasikėsinimas tą veiklią, finansiškai puikiai stovinčią organizaciją likviduoti neturi jokio pateisinimo.

SOVIETAI PAKARTOJA SIŪLYMĄ UŽDRAUST ATOMINES BOMBAS

Trumanas kaltina Sovietus, kad jie nesutinka su Amerikos planu

Maskva. — Oficialus Sovietų valdžios laikraštis Izviestija pakartojo Stalino pasiūlymą užginti atominių bombų naudojimą ir sudaryti tinkamą Jungtinių Tautų kontrolę atominei gamybai visose šalyse.

Izviestija, minint Jungtinių Tautų šešerių metų sukaktį, kritikavo Ameriką už naudojimą Jungtinių Tautų kaip "karinės mašinos"; sako, Jungt. Tautos, pagal Amerikos padiktavimą, užgyrė karą prieš Šiaurinės Korėjos Liaudies Respubliką, atsisakė priimti Kiniją ir atmetė Sovietų pasiūlymą sušaukti penkių didžiųjų valstybių konferenciją dėl santaikos.

Washington. — Prezidentas Trumanas kaltino Sovietų Sąjungą, kad ji nesutinka su atominiais Amerikos planais.

Trumanas kalbėjo Milicijos Sąjungos suvažiavime; pareiškė baimę, kad naujas pasaulinis karas faktinai sunaikintų civilizaciją, ir pridūrė "viltį, kad gal Sovietai supras, kad neišmintingai priešinasi visoms kitoms pasaulio tautoms reikale taikos ir teisybės."

Prezidentas nutylėjo apie naujuosius Sovietų siūlymus dėl taikos.

Pavaryti dar du taksų kolektoriai

Washington. — Valdžia pašalino dar du taksų kolektorius. Vienas jų yra Elias Schulman, vyriausio kolektoriaus padėjėjas Brooklyne, o kitas Theodore Isaacs, taksu rinkimo valdininkas New Yorke.

O jau pirmiau buvo pavarytas vyriausias Brooklyno taksų kolektorius Joseph P. Marcelle.

Kongreso Atstovų Rūmo komitetas dabar kvočia Marcelle apie jo ryšius su gengsteriais. Taip-pat klausinės apie primetamas jam taksų suktybes.

Anglija priešinasi Morokkos laisvei

London. — Morokko tautiniai vadai kreipėsi į Jungtines Tautas, prašydami paliuosuoti nuo Francijos.

Anglijos užsienio reikalų ministerija pasižadėjo priešintis morokkiečių prašymui Jungt. Tautose.

Arabiškas Morokko kraštas yra pajungtas kaip Francijos kolonija šiaurinėje Afrikoje.

50 INDŲ PAMIŠO NUO DUONOS

Kalkutta, Indija. — Apie 50 indų kaimiečių "suvarjavojo," užvalgę duonos, pirktos per kermošių Muzzaffárpur miestelyje. Kai kurie nusinėrė visus drabužius ir nuogi bėgiojo, kiti į medžius laipiojo, užpuldinėjo žmones ir visaip šėlo. Valdžia tyrinėja tą duoną.

Formoza. — Žemės drebėjimai pražudė 123 formoziečius.

Toje trumpoje brošiūroje gražiai išdėstytas visas užpultos organizacijos reikalas. Ji pavadinta: "People's Case."

Šaukia dar 72,000 moterų į karinę tarnybą

Washington. — Karinė valdyba šaukia dar 72 tūkstančius jaunų amerikiečių merginų ir moterų į tarnybą armijoj, laivyne ir oro jėgose. Sako, yra joms proga "pakilti net iki pulkininko laipsnio. (bet dar ne iki generolo).

Dabar karinėje tarnyboje yra 40,000 moterų, o reikią 112,000.

92,997 amerikonai nukentėjo Korėjoj

Washington. — Apsigynimo departmentas spalio 24 d. pranešė, kad jau 92,997 amerikonai nukentėjo sekamus nuostolius Korėjos karo fronte:

15,688 užmušta, 65,010 sužeista, 173 nelaisvėn paimta, 10,753 be žinios dingo ir 1,314 iš dingusiųjų surasta.

Per savaitę iki šio pranešimo toki amerikiniai nuostoliai padaugėjo 2,062.

Papagos daugiausia laimėjo Graikijos rinkimuose

Athenai, Graikija. — Tik dabar oficialiai paskelbta pasekmės Graikijos seimo rinkimų, įvykusių rugsėjo 9 d.

Išrinkta seiman 114 feldmaršalo Aleksandro Papagoso Graikų Sambūrio atstovų; 74 generolo Plastiro monarcho-fašistai; 57 premjero Sofoklio Venizeloso liberalai; 10 Demokratinės Sąjungos atstovų, šiame skaičiuje ir Nikolas Zachariades, Graikijos Komunistų Partijos sekretorius.

Zachariades yra pasišalinęs užsienin, nes jam gręsė karinis teismas ir gal mirtis Graikijoje. Kai kurie demokratų - komunistai kandidatai jau pirm rinkimų buvo sumesti kalėjiman.

Premjeras Venizelos žada sudaryt sudėtinį ministrų kabinetą iš savo liberalų ir Plastiro monarcho - fašistų.

Ateivybės agentai suėmė L. Prūseiką

Chicago.—Dienraštis Vilnis spalio 23 d. pranešė:

—Vakar anksti ryte Imigracijos Departmento du pareigūnai atvykę į namus su varantu išsivežė Leoną Prūseiką. Jis suimtas deportavimui, kaip ir pirma jo buvo Vincas Andrulis.

Kaucija jam nustatyta taipgi $5,000. Tuojau gauta reikalinga kaucijai suma.

Kad bankai užsidaro 2 valandą, tai nesuspėta nupirkti bonas kaucijai uždėti. Tas bus padaryta šiandien.

Prūseikos areštavimas bus dar vienas pasimojimas prieš Vilnį—bauginti skaitytojus ir rėmėjus areštavimais redakcijos štabo narių.

Vilniečiai geriausiai gali atsakyti į tai dar didesniu dienraščio rėmimu, dar didesniu apie jį susibūrimu.

Jungtinės Valstijos steigs Vidurinių rytų komandą, nepaisant Egipto

Washington. — Amerikos valstybės departmentas pareiškė, jog Amerika organizuos Vidurinių Rytų komandą, ypač Suezo kanalui ginti nuo komunistų, nepaisant, kad Egiptas atsisakė prisidėti prie tos komandos.

Tokią komandą Jungtinės Valstijos sudarys išvien su Anglija, Francija, Turkija, Naująja Zelandija ir Pietine Afrika.

Amerika kvietė Egiptą "lygiomis teisėmis" dalyvauti tame kariniame sąryšyje ir pažadėjo, kad Anglija tuomet panaikintų savo 1936 metų sutartį su Egiptu.

Egiptas pastaruoju laiku atšaukė tą sutartį ir nutarė išvyti anglų kariuomenę iš Suezo kanalo ruožto.

Egiptas daro prekybos sutartį su Sovietais

Kairo, Egiptas. — Anglų žinių agentūra Reuters praneša, kad Egiptas darys plačią prekybos sutartį su Sovietų Sąjunga.

Jau prasidėjo dėl to derybos tarp Egipto valdžios ir Sovietų atstovų.

Vice-prezidento sekretorė įtariama kaip kyšių ėmėja

Washington. — Tyrinėjančioji Senato komisija surado, jog Flo Bratten'ienė, Jungtinių Valstijų vice-prezidento Albeno Barkley'o sekretorė, pasidarbavo, kad valdžia duotų Fleisherio kompanijai $1,100,000 paskolos dėl viešbučio statymo Miami, Floridoj.

Į senatorių klausimus apie kyšius Brattenienė atsakė, kad už tai gavo "tiktai vaisių ir saldainių dovanėlių."

Vice-prezidentas sakė dar pažiūrėsiąs, ar pavaryt savo sekretorę.

Valdžia pašalino valdinį Smulkiųjų Biznių Komiteto advokatą Charlesą Shaverį. Jisai prisipažino patarnavęs čikagiškei Mercury Record kompanijai dėl $325,000 paskolos gavimo iš valdinės Reconstruction Finance įstaigos.

Egiptėnai apšaudė Izraelio laivą

Kairo. — Egiptėnų patrankos Gazoje apšaudė ir sužalojo karinį Izraelio žvalgybos laivuką, kuris per arti priplaukė.

Gaza yra Egipto užimtas miestas pietinėje Palestinoje.

Valdžia kėlė kainas aukščiau, negu įstatymas nusako

Washington.—Kainų kontroliavimo valdininkas E. F. Phelps sako, kad valdžia stengiasi ir stengsis sulaikyti kainų kilimą.

Tačiaus, atsakinėdamas į korespondentų klausimus, Phelps pripažino, jog pati valdžia pakėlė įvairių reikmenų kainas aukščiau, negu reikalauja kontrolės įstatymas.

Profesorius sako, jankiai nežino, kodėl kariauja

United Nations, N. Y. — Rutgers Universiteto sociologijos profesorius John W. Riley per tris mėnesius Korėjoje tėmijo amerikinę kariuomenę ir dabar pranešė Jungtinių Tautų korespondentams, jog amerikonai vis dar nesupranta, kodėl jie turi ten kariauti.

Prof. Riley sakė, "reikės milžiniško darbo," norint išaiškinti jankiams to karo tikslus.

ORAS.—Giedra ir šilčiau.

VĖL EINA DERYBOS DĖL KARO VEIKSMŲ SUSTABDYMO KORĖJOJ

Amerikonai siūlo naują ruožtą dėl pertaikos; atlėžo mūšiai

Korėja. — Pasinaujino derybos tarp amerikonų ir šiaurinių korėjiečių dėl pertaikos ties Panmundžom kaimu.

Amerikonai davė tokį pasiūlymą: Jie rytiniai-vakariniame fronte pasitrauks kiek atgal, užleisdami 200 ketvirtainių mylių šiauriniams korėjiečiams ir kinams. Už tai šiauriečiai turi tiek pat pasitraukti vakariniame fronte, užleidžiant amerikonams ir Kaesongą, pirmiau buvusiąją derybų vietą. Paskui turėtų būti nustatytas pustrečios mylios nuginkluotas paliaubinis ruožtas, tarp šiauriečių ir amerikonų.

Tai būtų tinkama vieniems ir kitiems apsigynimo linija, sako amerikonai. Laukia šiaurinių korėjiečių ir kinų atsakymo. Jeigu šiauriečiai atmestų šį pasiūlymą, tai amerikonai grasina pabloginti jiems sąlygas derybose mūšių sustabdymo.

Tuo tarpu atslūgo bet koki didesni karo veiksmai fronte. Kartojosi tik vietiniai žvalgų susidūrimai ir lakūnų kautynės.

Įsidrąsino šiauriniai korėjiečiai lakūnai su savo rakietiniais lėktuvais ir kontr-atakavo amerikinius lėktuvus skersai visos šiaurinės Korėjos. Amerikonai praneša, kad sužalojo vieną šiauriečių lėktuvą.

Trumanas paskelbė, kad jau baigėsi karas su Vokietija

Washington.—Prez. Trumanas pasirašė Kongreso nutarimą, atšaukiant karinį stovį prieš Vokietiją, ir paskelbė, kad nuo šio mėnesio 19 dienos "jau užsibaigė" Amerikos karas su Vokietija.

Karas prieš Vokietiją buvo paskelbtas 1941 m. gruodžio 11 d.

Lietuvos valdžioje yra 10,000 moterų

Praga. — Telepress žinių agentūra praneša, jog valdinėse Tarybų Lietuvos įstaigose dalyvauja apie 10 tūkstančių moterų ir merginų.

Tarp kitko, 61 moteris yra aukščiausioje Lietuvos Respublikos taryboje, 7 yra nariai visos Sovietų Sąjungos Aukčiausios Tarybos (seimo); daugelis moterų veikia kaip pareigūnės vietinėse Lietuvos tarybose.

NUO MEDINIO ALKOHOLIO MIRĖ 31

Atlanta, Ga. — Mediniu alkoholiu nusinuodijo bent 31 žmogus; susirgo dar 207; kai kurie apako.

Policija ieško asmens, kuris pardavinėjo medinį alkoholį po 50 centų už puskvortę.

VOKIEČIAI NUTEISĖ AMERIKONĄ

Flensburg, Vokietija.—Vokiečių teismas priteisė 3 metus kalėjimo brukliniečiui amerikonui Karoliui Knudsenui, kuris, girtas būdamas, užmušė plaktuku savo motiną.

Rio de Janeiro. — Tokia didelė sausra ištiko Brazilijos sostinę Rio de Janeiro, kad net ligoninėms trūksta geriamojo vandens.

Pakelta alga valdžios tarnautojams

Washington.—Prez. Trumanas užgyrė Kongreso priimtą bilių, kuris pakelia metines algas daugumai valdininkėliu - raštininkų po $300 iki $400 per metus.

Pakėlimus gaus 1,100,000 "baltakalnierių" valdžios tarnautojų.

Valdininkėliams, gaunantiems mažiau kaip $3,000 per metus, bus pridėta po $300; paprastiems paštininkams — po $400.

Aukštesniems valdžios tarnautojams ir vyresniems paštininkams alga bus pakelta nuo dabartinių $8,000 iki $8,800 per metus.

Albanai sušaudė 13 parašiutinių šnipų

Tirana, Albanija. — Pastaruoju laiku buvo lėktuvais atgabenta ir parašiūtais Albanijon nuleista 13 šnipų - sabotažninkų. Albanijos saugumo sargai visus juos užtiko ir sušaudė.

Tai buvo amerikonų išlavinti šnipai Muniche, Vokietijoje, sako Albanijos radijas.

Rosenbergienės pažadas amerikonams Korėjoje

Korėja. — Anna Rosenbergienė, Amerikos apsigynimo sekretoriaus padėjėja, apžvalginėjo amerikonų armią Korėjoje ir pažadėjo, kad tiems patiems kareiviams nereikės antrą žiemą kovoti — jie bus sugrąžinti namo, atsiunčiant jų vieton naujus.

Teheran, Iran.—Sovietai, pagal naują prekybos sutartį, atsiunčia Iranui 31,000 tonų cukraus.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.
Established April 5, 1911
Every day except Sundays, Mondays, and Holidays
110-12 ATLANTIC AVENUE, RICHMOND HILL 19, N. Y.
TEL. VIRGINIA 9-1897-1828

President, GEORGE WARES; Secr.-Treasurer WILLIAM CHAPELS
Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year	$7.00	Canada and Brazil, per year	$8.00
United States, per 6 months	$3.75	Canada and Brazil, 6 months	$4.00
Queens Co., per year	$8.00	Foreign countries, per year	$9.00
Queens Co., per six mos.	$4.00	Foreign countries, 6 months	$4.50

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

ŠEŠERI METAI

JUNGTINĖMS TAUTOMS sukako šešeri metai.

Ta proga šios organizacijos generalinis sekretorius Trygve Lie padarė pareiškimą, kuriame, be kitko, sako, kad šiuo metu baimė naujo pasaulinio karo yra kur kas didesnė, negu kada nors buvo žmonijos istorijoje. Tikslai, dėl kurių ši tarptautinė organizacija buvo suorganizuota, nėra pasiekti.

Tai yra tiesa, kurios nieks negali užginčyti. Dar ir šiuo metu Korėjoje liejamas žmonių kraujas, žudomi žmonės, naikinamas turtas ir visa tai atliekama Jungtinių Tautų vardan,—taikos vardan!

Blogumas su Jungtinėmis Tautomis glūdi tame, kad jos šiandien yra vienos valstybių grupės įrankis. Niekas neužginčys, kad Jungtinės Tautos šiandien bandomos šokdinti pagal Amerikos muziką. O tai nėra sveika, tai nėra gera.

Užtenka mūsų krašto misijai Jungtinėse Tautose pasakyti taip ar ne taip ir pagal tą dauguma kraštų, ekonominiai nuo Washingtono priklausančių, balsuoja.

Praėjusiais metais Jungtinių Tautų asamblėja atliko tokių darbų, kurie šią organizaciją labai pažeidė.

Jungtinės Tautos, kaip organizacija, kuri buvo įkurta taikai pasaulyj išlaikyti, turėjo būti palaikomos, kaip jų sumanytojai ir kūrėjai siekėsi. Šiandien, kai pasaulyj gyvuoja komunistinė Tarybų Sąjunga, Kinijos Liaudies Respublika ir kitos liaudiškosios respublikos, kuriančios socijalizmą, privalo būti suprasta, jog kapitalizmas ir socijalizmas gali gyvuoti greta kits kito taikoje.

Mr. Lie, savo pareiškime apgailestavo, kad į Jungtines Tautas dar vis nėra priimtos tūlos valstybės. Žinoma, jis turi galvoje tokias valstybes, kaip Italija. Bet pats ponas Lie pamiršta priminti tą faktą, jog Kinijos Liaudies Respublika, turinti 475 milijonus gyventojų, taipgi nėra Jungtinių Tautų nare ir prieš jos priėmimą kovoja ir pats Trygve Lie!

Čiang Kai-šeko, kinų tautos priešo, atstovas tebesėdi Jungtinėse Tautose, Saugumo taryboje, ir jis skaitomas Kinijos atstovu! Argi tai nėra šios tarptautinės organizacijos pajuokimas?!

Kol naujoji Kinija nebus priimta į Jungtines Tautas, tol ši organizacija nebus visapasaulinė organizacija pilnoje to žodžio prasmėje.

Netenka manyti, kad šeštoji Jungtinių Tautų asamblėja, kurios sesijos šiomis dienomis prasideda Paryžiuje, Kinijos Liaudies Respubliką priims į savo eiles. Bet kova dėl jos priėmimo visvien tęsis ir Kinija anksčiau ar vėliau bus šios organizacijos nare.

Minėdamos šešerių metų sukaktį, Jungtinės Tautos gražiausiai pasielgtų, jei jos dabar, tuojau savo metiniame seime griežtai pasisakytų už baigimą žmonių skerdynės Korėjoje.

Tai reikėtų būtinai padaryti, tai reikėtų kuogreičiausiai padaryti.

JŲ "LAISVOJI SAKYKLA"

NIŪJORKIŠKIS republikonų dienraštis "Herald Tribune" kas kiekvieneri metai rudenį rengia savo **Open Forum**, lietuviškai, atsieit, būtų laisvąją sakyklą. Sukviečiami įvairūs žymūnai ir jie ten sako kalbas, pateikia paskaitas apie tą ir kitą reikalą.

Žmogui, mažai galvojančiam, atrodo, kad tokis republikonų dienraščio žygis yra bešališkas, geras žygis, nes tribunoje išstoja ne tik republikonai, o ir demokratai,—kai kada net ir socialistuojantieji asmenys.

Bet štai šiemet Jungtinių Valstijų komunistų partijos veikėja, Elizabeth Gurley Flynn, pasiunčia laisvosios sakyklos organizatorei Mrs. Reid pasiūlymą, kad į šią laisvąją sakyklą būtų pakviestas komunistų atstovas, kuris pasakytų kalbą temoje: kodėl amerikiečiai stoja į Jungtinių Valstijų komunistų partiją?

Mrs. Flynn kalbėtoju siūlė Simon W. Gerson, buvusį 1948 metais komunistų kandidatą į Niūjorko miesto tarybą Brooklyne.

Netenka nei sakyti, jog šis komunistų atstovės siūlymas-prašymas buvo atmestas.

Tai ir parodo, kokios rūšies republikonų dienraštis organizuoja laisvąją sakyklą.

Atsiminkime, šiame atvirame forume, kaip per praėjusius kelerius metus, taip ir šiemet, apie komunizmą bus kalbėta tiek ir tiek. Bet kas iš to, jei ten negalės tarti žodžio komunistas, kuris gali nušviesti komunizmo esmę ir siekimus.

Klaidą daro šios "laisvosios sakyklos" rengėjai, atsisakydami suteikti žodį žmogui, kuris galėtų daug ką naujo pasakyti.

Sudaryta srities komisija Tarybiniam Taikos gynimo komitetui padėti

KLAIPĖDA, IX. 3 d. —Čia sudaryta srities komisija Tarybiniam Taikos gynimo komitetui padėti. Į ją įėjo darbininkų, mokytojų, kompozitorių, medicinos darbuotojų, partinių, komjaunimo ir profsąjunginių organizacijų atstovai, iš viso 11 žmonių.

Komisijos pirmininku patvirtintas Klaipėdos mokytojų instituto direktorius K. Geruliaitis.

Kas Ką Rašo ir Sako

SAVO LIZDĄ DERGIA

J. J. Bachunas, turtingas farmerys ir smetonininkas, parašė klerikalų Draugui atvirą laišką, kuriame, netiesiogiai, nurodo, jog Draugas, Sandara ir Naujienos elgiasi nežmoniškai, puldami šefą Lozoraitį ir pataria, kad jie nedergtų į savo lizdą...

NENAUDĖLIS GLOVACKIS KOLUMBIJOJE

Uruguajiečių Darbe skaitome:

"Laiko Nr. 50 iš Kolumbijos rašo apie save buvusis caro armijos karininkėlis ir smetoninės valdžios budeliškasis samdinys generolas Grigaliūnas-Glovackis. Į sąšlavyną nuspirtas senis generolas (generolo laipsnį jam uždėjo lietuviškieji fašistai už jo kruvinuosius darbus prieš mūsų tautą), šiandien kapstosi tolimoje Kolumbijos žemėje, spėjęs laiku pasprukti nuo teisingo lietuvių tautos teismo.

Glovackis minėtoje savo korespondencijoje rašo apie tai, kaip jis liko pamaldus, kaip rūpinasi bažnyčia ir dievu. Matyt praeities juodi darbai generolui neduoda ramybės, todėl jis kiek susiramina gretimoje koplyčioje bei už 12 kl. esančioje bažnyčioje. "Pavojinga čia pyktis su kaimynais", aimanuoja pamaldusis generolas, kurio daržą apnaikina kaimynų paukščiai ir gyvuliai. Kaip viskas pasikeitė! Prieš 10 metų Glovackis nebijojo netik kaimynų, bet jo ranka nė kiek nesudrebėjo kai šaudė į darbininkų demonstracijas, kai žudė nekaltus žmones Kaune 1927 metų Smetonos fašistinio perversmo metu. Šiandien "narsusis" Glovackis jau bijo net su kaimynu pasiginčyti ir savo daržą tvarko naktimis...

Iš Glovackio pasipasakojimų sužinome, jog Kolumbijoje gyveną lietuviškieji pabėgėliai, irgi ne visi savo darbu pragyvenimą pelnosi. Panašiai kaip Amerikoje, kur tūli Di-Pi įsigijo pusės milijono dolerių vertės bravorą, Kolumbijoje jie steigia valgyklas, grožio salonus, dantų techniko dirbtuves, krautuves, batsiuvyklas ir t.t. Visa tai neįgysi be pinigo. O iš kur jiems tas pinigas plaukia?

Taip, generolai be armijos, bėgdami iš Lietuvos, savęs nepamiršo: grobstė jie, ką galėjo, ir dabar jie gyvena, kaip ponai.

TAUTININKŲ SIEKIMASIS

Dabar jau aišku, kad lietuviškieji smetonininkai ne juokais bando įsigalėti Susivienijime Lietuvių Amerikoje. Jie nori išrinkti į pild. tarybą žmones, kurie tarnautų jų politikai. Vienas žmogus Naujienose rašo:

Pirmiausia savų tarpe keletas žymesnių tautininkų veikėjų pastūmėjo į šalį, o patys kur galėjo alkūnėmis stumdamies prasivežė. Tiesa, pačių pirmųjų vietų neišdrįso užimti, — mat, dar neturima pilietybės. Nepatogu.

SLA viena stambesnių pašalpinių organizacijų, kurios išdė turima atsargai pinigų. Be to, leidžiamas yra SLA laikraštis "Tėvynė".

Tai kai kas iš šalies lašina seilę ir galvoja, kad gerai būtų suimti visa į vienas rankas. O suėmus jau būtų galima saviems bendraminčiams patarnauti, ar suteikiant tarnybas, ar leidžiamą laikraštį pakreipus turiniu savo srovei artimesniu. Arba būtų galima tas laikraštis uždaryti, o SLA organu pasirinkti bet kuris kitas. Aišku, kas rinkimus laimėtų, tai tų laikraštis virstų SLA laikraščiu.

SLA nariai privalo stovėti savo organizacijos reikalų sargyboje ir neleisti smetonininkams ten ponavoti!

KAS UŽ TAIKĄ, TĄS PRAKEIKTAS

Dienraštis Vilnis rašo:

Liberalų savaitraštyj "Nation" sociologijos profesorius McClung Lee stato klausimą: "Ar tai iš tikrųjų yra tik akcidentas, kad minčių kontrolė, kurią netikusiai vadino lojalumo investigacijomis, labiausia taikoma nekomunistiniams liberalams? Kiek mažai beliko spaudos laisvės šiose Jungtinėse Valstijose."

Pastaruoju laiku prieš savaitraštį "Nation" pradėta aštri kampanija tik už tai, kad tas laikraštis stoja už taiką. Ypač atakuojama Alvarez del Vayo, kuris tame savaitraštyje rašo apie užsieninę politiką.

Toje biaurioje kampanijoje prieš "Nation" labiausia prakaituoja socialdemokratų "New Leader" ir trockistų "Partisan Review."

Tūlas Peter Viereck sako, kad "Nation" yra dar pavojingesnis negu komunistai. Girdi, "Nation" kenkia vakarų karui prieš rytus!

Ši atakų linija yra senatoriaus McCarthy linija. Ans taip pat gieda, kad liberalai "nuodija mūsų informacijų kanalus."

Reakcininkai pražiodino savo nasrus ir prieš liberalus.

Taip buvo ir prie Hitlerio. Pirmiausia isterika prieš komunistus, o paskui ir prieš liberalus, prieš visas tas sroves ir grupes, kurios vaduojasi žmoniškumu ir tolerantiškumu.

"Nebėra" bažnyčių, bet bažnyčios "lūžta" tikinčiaisiais...

Jei tikėti klerikalų spaudai, tai šiandien Lietuva pilna stebūklų. Štai skaitau Chicagos kunigų Draugе (spalio 16 d.) apie pasakojimą vieno pabėgėlio į Švediją. Jis pasakęs, kad Lietuvoje nei vyskupų, nei kunigų, nei bažnyčių beveik nebelikę. Jis sako: "Bažnyčios paprastai uždarinėjamos tuo pretekstu, kad nesumoka mokesčių."

Bet tuojau tame pačiame pasakojime išgirstame:

"Tačiau nepaisant visų tų terorizavimų, religinis gyvenimas Lietuvoje dar gyvas. Per didžiąsias šventes bažnyčios nuo žmonių tiesiog lūžta. Didž. savaitės metu, kad galėtų jas aplankyti ir dirbantieji, pamaldos suruošiamos net ir vakarais, Vaikai surašyti į pionierius, bet ir tie su savo tėvais, nepaisant visos antireliginės propagandos, vis tiek lanko bažnyčias ir meldžiasi. Tiek jaunimas, tiek ir suaugusieji bolševikų įtikinėjami, kad kunigai ir K. Bažnyčia yra žmonių išnaudotojai, siurbėlės etc., tačiau žmonės patys gerai žino, ko tokia bolševikų propaganda yra iš tikro verta."

Kaip gali uždarytos bažnyčios lūžti tikinčiaisiais? Tas pasakotojas, matyt, yra dar didesnis melagius ir už Draugo redaktorius.

Klesti Šiaulių miestas!

Grįžusi iš Vokietijos į Lietuvą **Anė Venciūtė-Tikniuvienė** vilniškiame Tėvynės Balse rašo apie save ir Šiaulių miestą, kuriame ji gyvena. Raštas labai įdomus, todėl mes žemiau jį ištisai spausdiname.—**Laisvės Redakcija.**

—:—

Prieš dvejus metus aš grįžau iš Detmoldo į Tėvynę, "Tėvynės Balso" laikraštyje parašiau pasilikusiems užsienyje pažįstamiems laišką, kuriame smulkiai aprašiau kelionę į namus, gyvenimą gimtajame krašte.

Į šį laišką man atsakė pažįstami ir nepažįstami šiauliečiai, prašydami išsamiai papasakoti apie gyvenimą Tėvynėje. Tuo tikslu šiandien rašau jums, brangūs tautiečiai, šį laišką. Kaip žinote, po begalinių kančių ir vargų, kuriuos teko pakelti Detmolde, Tėvynėje aš vėl tapau pilnateisiu žmogumi.

Aš dirbu Šiaulių pramonės kombinato kontoroje. Kombinatui priklauso siuvimo, avalynės, trikotažo ir kitos dirbtuvės.

Prieš metus ištekėjau už buvusio mokyklos draugo—Vinco Tikniaus. Vincas dirba "Elnio" odos ir avalynės kombinate (buvęs Frenkelio fabrikas). Į fabriką jis atėjo paprastu darbininku, o dabar pasidarė kvalifikuotu odininku - sukirpėju. Jis yra baigęs kombinate suorganizuotą specialią mokyklą, kurioje prityrę meistrai ir priešakiniai darbininkai apmoko jaunus darbininkus įvairių specialybių.

Vaisių gatvėje mes turime gražų trijų kambarių butą. Gyvename kartu su mama ir sesute Gene, kuri dirba miesto banke.

Tuoj bus motina

Aš neužilgo ruošiuosi tapti motina. Kokia laimė, kad mano kūdikis gims Tarybų Lietuvoje, kad jo likimas nebus panašus į liūdną likimą lietuvių vaikų, kurie, gimę užsienyje, neturi jokių teisių ir niekuomet nebus tikri dėl savo rytojaus, neturi Tėvynės ir visuomet bus laikomi nereikalingais piliečiais.

Kiekvieną savaitę aš turiu sveikatos patikrinimui lankyti moterų konsultaciją, kur dirba šiauliečiams gerai pažįstama gydytoja Delininkaitienė. Kartą patingėjau eiti ir praleidau savaitę. Žiūriu — prie mūsų namų privažiuoja mašina, ir konsultacijos gydytoja su sesute eina tiesiog pas mus! Gydytoja mane apžiūrėjo, pabarė, kad neatėjau, pasakė, kad būtinai reikia kas savaitę tikrinti sveikatą. Ir tai viskas, brangios tautietės, nemokamai, kaip ir visa medicinos pagalba Tarybų šalyje.

Šiauliuose dažnai lankau kinus, teatrą, daug skaitau, noriu pasivyti, ką praleidau Detmolde. Šiauliuose dabar veikia trys kino teatrai: "Pergalė," "Žvaigždė" ir naujas "Aušros" kinas, pastatytas prie turgavietės. Visi kinai padidinti, rekonstruoti ir puikiai atrodo. Šį sezoną su vyru nepraleidome nei vienos premjeros. Matėme Augustino Griciaus "Liepto galą," Aleksandro Guzevičiaus "Kalvio Ignoto teisybė," Parlenkos "Laimė," Goldoni — "Dviejų ponų tarnas," "Savikvaišos," Šilerio "Klasta ir meilė" ir tt. Teatre vaidina aktorės Bindokaitė, Dulskytė, Vaišytė, Dobšys, Poška ir daug kitų jaunų scenos meistrų.

Šią žiemą Šiauliuose buvo atidarytas muzikinis lektoriumas. Paaiškinsiu jums, kas tai yra. Kiekvieną savaitę teatro salėje ruošiami koncertai - lekcijos. Lektoriai ir muzikai dažniausiai atvažiuoja iš Vilniaus ir Kauno. Lektoriai papasakoja apie kurį nors kompozitorių, jo veikalus, kaip jie parašyti ir tt., o vėliau įvyksta to kompozitoriaus veikalų koncertas. Tuo būdu, mes, šiauliečiai, jau klausėmės paskaitų apie Čaikovskį, Šopeną, Stalinines premijos laureatus Tallat-Kelpšą, Balį Dvarioną ir kitus. Jų kūrinių koncertus atliko iš Vilniaus atvykę solistai, dainininkai, kaip antai, Staškevičiūtė, Repšytė, Rubackas, smuikininkai Paulauskas, šiaulietis Fledžinskas ir kiti.

Mokyklos

Detmolde teko dažnai girdėti ir skaityti, kad, esą, Lietuvoje mokyklos veikiančios tik pora valandų per dieną, kad visos mokyklos esančios sugriautos ir nebeatstatomos, kad vadovėlių nesą, jokių knygų nespausdinama, lietuvių literatūros klasikų veikalų visai nebeišleidžiama ir panašius plepalus. Kiekvienas lietuvis, grįžęs į Tėvynę, įsitikino, koks tai kvailas ir bėgėdiškas melas. Mano brolis — Jonas Vencius—Šiaulių berniukų gimnazijos direktorius dažnai pasakoja, kokia dabar yra švietimo padėtis ir Šiauliuose, ir visoje Tarybų Lietuvoje. Niekuomet Šiauliuose nebuvo tiek daug įvairių mokyklų, kaip dabar, būten—20, ir niekuomet nebuvo tiek daug moksleivių, būtent—7,000! Jonas sako, jog tai yra du kartus daugiau, negu prieš karą. Mes net dabar turime aukštąją mokyklą — Mokytojų institutą. Visų mokyklų patalpos—naujos, arba gerai atremontuotos. Mergaičių gimnazija pasidarė dukart didesnė. Dabar pas mus mokosi visi vaikai, apmokymas privalomas ir nemokamas. Brolis sako, kad Šiauliuose dabar yra apie 300 mokytojų, ir jų dar trūksta.

Kaip gaila, kad jūs, brangūs tautiečiai, neturite galimybės paskaityti pas mus gausiai leidžiamos knygos! Kaip jaudinamai parašė poetas Teofilis Tilvytis savo poemą — "Usnynę," kurioje jis pasakoja apie Lietuvos valstiečių gyvenimą. O Aleksandras Guzevičius parašė įdomų istorinį romaną "Kalvio Ignoto teisybė," kur jis atvaizduoja 1918 metų revoliucinius įvykius Lietuvoje. Gerbiamas tautietis P. Z...! Tamsta nori žinoti, kaip atrodo Šiauliai! Čia be galo daug statoma naujų patalpų. Nauji namai gražūs, daugiausia triaukščiai, kiekviena įmonė stato savo darbininkams puikius namus. Elniečiai jau turi 4 nuosavus trijų aukštų namus, ir tebestato toliau. Miesto pakraščiuose — Kuršėnų, Joniškio ir Tauragės plentuose, Šimšėje, Gubernijoje, prie geležinkelio linijos išaugo ištisi privatinių namukų kvartalai. Ir kokie jie gražūs! Mūriniai ir mediniai, raudonais čerpių stogais, su darželiais, sodeliais ir tt.

Šiauliai gražėja

Gražėja Šiauliai. Šimšėje, kur buvo niūrų ir nyku, veisiamas didžiulis parkas, valomas ežeras, statoma daugybė namų. Mes taip pat galvojame pasistatyti namą. Vincas jau kalbėjo apie tai su "Elnio" vadovybe, ir jam prižadėjo padėti, duoti statybinės medžiagos, o pinigų gausime banke. Štai, neseniai Vinco draugas — elnietis Pranas Ovsiukas — pasistatydino puikų mūrinį namuką.

Tarybų Lietuvoje jaunimas gausiai sportuoja. Kiekviena įmonė, kiekviena įstaiga, kiekviena mokykla turi sporto aikštelę ir savo sporto kolektyvą. Šiauliuose sportinis judėjimas vis labiau plečiasi. Elniečiai net įrengė savo didžiulį stadioną Lauko gatvėje. Algirdas Griškonis, Eduardas Gečauskas, Sipavičius, Bartuševičius — yra elniečių futbolo pažiba. Elniečiai futbolistai nugalėjo panevėžiečius, liepojiečius ir kitus, ir laikomi viena geriausių Lietuvoje futbolo komandų. Bet tuo nėra ko stebėtis! Vincas pasakojo, kaip daug daro "Elnio" vadovybė sportui išvystyti! Visi sportiniai įrengimai, kostiumai, ir tt., perkami profesinės sąjungos pinigais. Iš viso Šiauliuose dabar yra 40 sporto kolektyvų ir 4,000 organizuotų sportininkų.

Brangūs tautiečiai, man atrodo, kad aš atsakiau į kai kuriuos užsienyje gyvenančių šiauliečių klausimus. Sekančiame laiške papasakosiu apie ką kita.

Taip, kaip gyvenu aš, gyvena dauguma Tarybų Lietuvos moterų. Aš turiu Tėvynę, kuri manimi rūpinasi, aš turiu vietą gyvenime, turiu mylimą šeimą. Aš laiminga, kad mano kūdikio laukia šviesus rytojus, kad jis bus mūsų didžiosios ir galingosios Tėvynės pilietis.

James L. McDevitt, naujas Amerikos Darbo Federacijos Politinės Veiklos Lygos direktorius. Jis sako, kad 1952 m. rinkimuose darbo unijos rems tik "darbininkų draugus". Bet juk taip būdavo ir praeityje. Tačiau tie išrinkti "darbininkų draugai" ant demokratų ar republikonų tikieto po rinkimų pasirodydavo didžiausiais darbininkų priešais. Darbo unijoms laikas kalbėti apie nacionalinės darbo partijos steigimą.

Šypsenos

Apie meilę

Kaj moteriškė įsimyli, tai vyriškis gali priverst ją daryti viską, ką tik jinai norės daryti.

Surinko **Žemaitis**

VAIRŲ PUSLAPIS

SUEZO KANALAS — JO ISTORIJA IR STRATEGINĖ SVARBA

Ginčai tarp Anglijos ir Egipto dėl Suezo kanalo gali privesti prie panašaus karo, kaip Korėjoje, sako tūli politikai. O kiti lemia, kad dėl to gali išsivystyti daug didesnis tarptautinis susikirtimas.

Anglija vadino Suezo kanalą savo imperijos gyvybės linija. Dabar gi jis laikomas svarbiąja karine Amerikos ir jos talkininkų linija.

Tas kanalas, eidamas per Egipto žemę, tūkstančiais mylių sutrumpina kelią laivams iš Anglijos ir kitų vakarinės Europos kraštų į Indijos Vandenyną ir į Pa[illegible]fiką — Ramųjį Vandenyną. Jeigu ne Suezo kanalas, tai laivai iš minimų kraštų turėtų plaukti aplink visą vakarinę ir pietinę Afriką, o dalinai ir aplink rytinę, norint pasiekti Indiją bei kitas Azijos šalis.

Viduržemio Jūra banguoja tarp šiaurinės Afrikos ir pietinės Europos, o Suezo kanalas jungia tą jūrą su Raudonąja Jūra, iš kurios jau išplaukiama į Indijos Vandenyną ir visus Azijos ir Australijos vandenis.

Svarbioji karinė pozicija vakarams

Naudojant Suezo kanalą, Jungtinės Valstijos, Anglija ir kiti "vakariniai kraštai galėtų greitai permesti savo kariuomenę į frontus, kur ji reikalinga," rašo New Yorko Times.

"Suezo kanalas yra stebulė Viduriniu Rytų (arabiškų šalių ir Turkijos) o Viduriniai Rytai yra gyvybės linija vakariniams kraštams. Nes Viduriniai Rytai suteikia vakarams armijų ir lėktuvų bazes vienoje iš tinkamiausių pasaulyje karinių vietų; jie taipgi suteikia aliejų (naftą). Ir jeigu vakarai būtų šalin nustumti nuo Suezo kanalo, nuo to aliejaus ir nuo tų karinių stovyklų (bazių), tai būtų didžiulis Rusijai laimėjimas," sako N. Y. Times.

Štai kodėl Jungtinės Valstijos taip uoliai remia Angliją prieš Egiptą ginče dėl Suezo kanalo.

Egiptas pastaruoju laiku nusprendė išvyti anglus iš Suezo ruožto ir perimti kanalą į savo rankas. Tad Amerikos valstybės sekretorius Dean Acheson ir užreiškė, kad Egiptas neturi teisės pavaryti anglų iš Suezo, o privalo laikytis 1936 metų sutarties su Anglija.

Ta varu užkarta Egiptui sutartis "leido" anglams viešpatauti Suezo kanale, statyti karines bazes Suezo ruožte, laikyti ten Anglijos kariuomenę ir naudoti Egipto uostus kaip Anglijos karo laivyno stotis.

Įdomi ir keista Suezo kanalo istorija

Suezo kanalas yra 100 mylių ilgio. Jis tęsiasi nuo Port Said uosto prie Viduržemio Jūros iki Suezo miesto prie Raudonosios Jūros šiaurinio galo.

Kanalas eina per šiauriniai rytinį Egipto kampą, tarp paties Egipto ir jam priklausančio Sinaujaus pussalio. Tas pussalis rytiniu savo šonu rubežiuojasi su Palestina ir arabiška Jordano karalystėle.

Suezo kanalas yra pripažintas siena, skiriančia Afrikos žemyną nuo Azijos.

KARINIAI SVARBUS TRIKAMPIS

Taip pat žymėtina, jog Egiptas su tuo kanalu ir artimaisiais Mažosios Azijos kraštais sudaro vadinamą strateginį trikampį, į kurį atsiremia trys žemynai — Europa, Azija ir Afrika. "Trikampyje" yra ir turtingos aliejum (nafta) šalys— Iranas, Irakas, Saudi Arabija, dalinai ir Turkija, įsiterpusi tarp Viduržemio ir Juodosios Jūrų.

—Viena didžiųjų keistenybių yra ta, jog visas Suezo kanalas eina per Egipto žemę, bet iš kanalo pelnosi beveik vien tiktai svetimų kraštų kapitalas,—rašo amerikinis žurnalas Life.

Francūzų kompanija—kanalo pravedėja

Suez kanalas buvo iškastas ir ištaisytas francūzų kompanijos, vadovaujant inžinieriui Ferdinandui de-Lesseps. Darbai pradėti 1859 metais ir užbaigti 1869 m. Bet ne visą kanalo vagą teko kasti, nes kasimą dalinai pavadavo Timsah ežeras ir ilgi Kartieji Ežerai, kurie sudaro didelius kanalo tarpus.

SENOVINIAI KANALAI

Suezo kanalas — tai jau ne pirmas kelias laivams perplaukti iš Viduržemio Jūros į Raudonąją Jūrą.

Senoviniai Egipto karaliai - faraonai, naudodami vergų darbą, pravedė kanalą nuo didžiosios Nilo upės iki Raudonosios Jūros jau už 600 metų pirm krikščionių gadynės. Tuo būdu egiptiniai laivai iš Viduržemio Jūros plaukė Nilu iki kanalo, o iš kanalo į Raudonąją Jūrą.

Laikui beeinant, per įvairius sumišimus ir iškrikimus Egipte, kanalas buvo apleistas ir smėlių užneštas.

Paskui persai - iraniečiai, valdydami Egiptą 2,400 metų atgal, vėl prakasė laivams kanalą nuo Nilo upės iki Raudonosios Jūros.

Ilgainiui kanalas vėl buvo dumblų ir smėlių užneštas ir apleistas.

Tad nauji Egipto valdovai makedonai - graikai Ptolomejai ir vėl pravedė kanalą iš Nilo į Raudonąją Jūrą. Jie viešpatavo Egiptui ketvirtajame šimtmetyje pirm krikščionių gadynės ir per ketvertą desėtkų pirmųjų krikščionybės metų.

Francūzų kompanija, kasdama Suezo kanalą, taipgi pasinaudojo įvairių Egipto valdovų pradėtais, bet nebaigtais kanaliniais darbais.

Anglai pasalingai užvaldė kanalą

Anglija iš pradžios priešinosi francūzų kasamam Suezo kanalui. Bijojo, kad Francija, naudodamasi kanalu, gali paveržti nuo anglų prekybą, vedamą su rytiniais kraštais. Paskui Anglija pradėjo galvoti, kaip pasiglemžt kanalo kontrolę iš francūzų. Ir šią gudrybę padarė Anglijos premjeras Disraeli 1875 metais.

Francūzų kompanija buvo išleidus 400 tūkstančių kanalo šėrų (akcijų). 177 tūkstančiai tų šėrų buvo suteikta vietiniam Egipto valdovui. Egiptas tada buvo laikomas Turkijos imperijos dalim, bet turėjo šiokią tokią tautinę savivaldą.

Išlaidus, išgveręs Egipto valdovas (chedivas) "prašvilpė" savo krašto iždą ir bankrutavo. Anglija sužinojo apie valdovo vargus ir pasisiūlė jam patarnauti — atpirkti iš jo visus Suezo kanalo šėrus. Taip egiptinis valdovas ir pardavė Anglijai 177,000 šėrų už 20 milijonų dolerių.

Tuo būdu Anglija gavo didelį balsą kas liečia kanalą. Francijos kapitalistai, tačiaus, skaitėsi vyriausiais kanalo kontroliuotojais. Francūzas vis buvo Suezo kanalo direktoriato pirmininkas.

Egiptėnų sukilimas ir anglų įsigalėjimas

1882 metais išsiveržė smarkus ir platus egiptėnų sukilimas prieš francūzus, anglus ir prieš Egipto valdovą kaip išdaviką. Francūzai nusigando, jausdamiesi bejėgiais. Francijos valdžia net nebandė ginti kanalo nuo sukilėlių.

Tad Anglija ėmėsi malšinti egiptėnų sukilimą. Tai buvo sunkus, ilgas darbas, ir tiktai per kelis kruvinus metus pavyko anglų armijai sutriuškinti sukilimą. Nuo to laiko Anglijos kariuomenė ir tapo nuolatiniu Suezo kanalo "saugotoju." Tokia karinė anglų globa kanalui buvo įrašyta ir 1888 metų sutartin tarp Anglijos ir francūzų kompanijos.

Egiptas niekuomet nepasirašė tos sutarties. Jis ją ir šiandien atmeta.

Anglai tapo Suezo kanalo viešpačiais, nors vis dar leidžia skirti francūzą direktoriato pirmininku. Iš tikrųjų gi Francija tegali tik "trečiuoju smuiku" griežti anglų - amerikonų koncerte.

ANGLŲ-AMERIKONŲ PLANAS

Tai amerikonai ir anglai pagamino ir naują planą, kad jie išvien su Francija, Turkija ir Egiptu, "kaip lygiais partneriais," sergėtų Suezo kanalą nuo komunistų. Bet iš Egipto nereikalaujama kariuomenės kanalui saugoti. Jei Egiptas prisiimtų šį planą, tai anglai - amerikonai sutiktų panaikint jo 1936 metų sutartį, kuri patvirtino Anglijos kontrolę kanalui.

Egipto valdžia, atmesdama tą pasiūlymą, pareiškė, jog amerikonai ir anglai su tokiu planu mojasi ne tik Suezo kanalą išlaikyti savo rankose, bet ir visą Egiptą užvaldyti, paverčiant jį angliškai-amerikine kolonija.

Riebūs pelnai iš Suezo kanalo

Už kiekvieno laivo praplaukimą Suezo kanalu yra renkami stambūs mokesčiai kompanijai, apart Egipto laivų, kurie nemokamai praleidžiami.

Kiek svorio laivas turi, sulig to imami ir mokesčiai. Pavyzdžiui, už keleivinio 10,000 tonų laivo praplaukimą kanalu reikia sumokėti $7,488.

Pernai iš plaukusių tuo kanalu laivų buvo surinkta viso 80 milijonų dolerių. Ir nors duosniai buvo atskaitytos visos išlaidos, tačiau kanalo kompanijai liko 28 milijonai dolerių gryno pelno. Tuo būdu už kiekvieną įdėtą kompanijon šimtą dolerių vien 1950 metais buvo gauta po 58 dolerius gryno pelno.

DIREKTORIATO SUDĖTIS

Suezo kanalo kompanijos direktoriatas susideda iš 32 narių. Tame skaičiuje yra 16 francūzų, 10 anglų, 4 egiptėnai, 1 holandas ir 1 amerikonas (S. Pinkey Tuck, buvęs Jungtinių Valstijų ambasadorius Egiptui). Kad asmuo galėtų tapti direktorium, reikalaujama tiktai 25 šėru. Taigi į direktoriatą gali jeiti bile politikierius, jeigu jis gana ištikimas tikriesiems kanalo šeimininkams.

Direktoriai patys nusibalsuoja 2 procentus metinių kanalo pelnų kaip atlyginimą sau už patarnavimus, neskaitant, kiek jie dar gauna už savo šėrus.

Visoki kanalo pareigūnai taip pat naudojasi didelėmis įplaukomis. Taip antai, yra 170 vadinamų pilotų, kurie stovi su kapitonais plaukiančiuose kanalu laivuose. Jie nevairuoja laivų, o tik duoda kapitonams patarimus. Už tai pilotai-patarėjai gauna po tam tikrą mokesnį iš kiekvieno laivo, apart reguliariai imamos algos. Vyresnieji pilotai tuo būdu "uždirba" iki 17 tūkstančių dolerių per metus, gyvendami ant kranto ir retai kada pasirodydami laivuose. Ir dar negirdėta nė vieno atsitikimo, kad pilotas būtų apleidęs tokią tarnybą.

Šalutiniai kanalo įrengimai

Abiem šonais Suezo kanalo eina geležinkeliai. Per kanalą yra vienas plieninis tiltas. Bet anglų kariuomenė šiomis dienomis užgrobė tiltą ir geležinkelių stotis.

Paliai vakarinį šoną sūraus jūrų vandens kanalo laivams yra pravestas gėlo (prėsko) geriamojo vandens kanalas. Yra ir trumpesnių šalutinių kanalų.

Karinė kanalo svarba sumažėjus

Įvairios valstybės dabar turi bombonešius, kurie galėtų užgriaut kanalą arba užtvenkt jį, nuskandinant vieną kitą laivą. Taip jau ir nacių bei italų bombonešiai Antrajame pasaulyniame kare užkirto praplaukimą anglų laivams kanalu per 76 dienas.

Vadinasi, Suezo kanalas kare jau neturi tokios svarbos dideliam karui, kaip kad seniaus. Tačiau, jis yra dar gana svarbus kariniams pasiruošimams ir karo veiksmams prieš silpnesnius kraštus Viduriniuose Rytuose ir Azijoj.

N. M.

PATYS ŽMOGAUS VIDURIAI PASIGAMINA DAUGELĮ VITAMINŲ

Daugelis amerikiečių naudoja "išdailintus" valgius, stingančius vitaminų. Nepaisant to, jaučiasi gana sveiki.

Medicinos mokslininkai todėl nužiūrėjo, kad patys viduriai pasigamina vitaminų. Buvo padaryta bandymai, ištiriant tokių žmonių išmatas. Na, ir pasirodė, kad išmatose būna daugiau B rūšies vitaminų, negu tie žmonės gavo iš maisto per tam tikrą laikotarpį. Tad išvada aiški — jų viduriai pasigamino daugiau vitaminų, negu buvo sunaudotame maiste.

Bandymai parodė, jog viduriai gali pasidaryt beveik visų vitaminų, apart vadinamo C (citrinio vitamino).

Daugiausia C vitamino yra šviežiuose vaisiuose ir daržovėse.

Iš kur tad gauna C vitamino tie žmonės, kurie nekenčia vaisių nei daržovių?

Tačiaus ir jų atmatose surasta C vitamino pėdsakai. Kokiu būdu jie ten pateko?

Pasirodo, jog tie žmonės gavo C vitamino iš bulvių. O bulvės beveik visi valgo.

Ištyrus bulvę, su žieve išvirtą, buvo atrasta gana daug šio vitamino. Patikrinta, jog dviejose vidutinėse bulvėse yra tiek C vitamino, kaip viename vidutiniame orindžyje.

SKIRTINGAI VEIKIA ĮVAIRIŲ ŽMONIŲ VIDURIAI

Vienų žmonių viduriai geriau sunaudoja gaunamus vitaminus, negu kitų. Kai kurių viduriai daugiau pasigamina vitaminų iš, rodosi, "bergždžių" valgių, negu kitų viduriai. Vienas žmogus, todėl, vartodamas tokius pat valgius, gali jaustis sveikas, o kitas bus "kaip žalias nedegąs."

Patartina, tačiaus, per daug neatsidėti ant savo vidurių mašinerijos, kad jiňai visuomet prigamintų stokuojančių vitaminų.

Beri-beri liga

Filipinuose ir tūluose kituose kraštuose, kur žmonės daugiausiai minta šlipuotais ryžiais bei pikliavotu miltų valgiais, pasireiškia beri-beri liga. Žmogus nusilpsta ir gali tapti net suparalyžiuotas dėl B vitaminų apščiai yra čieluose minu aščiai yra čieluose grūduose ir pagamintuose iš jų valgiuose. Kada beriberi ligonis pradeda valgyti nešlipuotus, rudus ryžius arba rupią duoną, iškeptą iš čielų kviečių ar rugių miltų, tai ir išgyja be jokių vaistų.

Yra žinoma, kad korėjiečiai ir kinai kareiviai minta daugiausia ryžiais, mažai kitokio valgio gaudami. Bet jie gana sveiki ir veiklūs. Jie naudoja rudus ryžius, kurių B vitaminai tebėra. O nuo baltųjų ryžių tie vitaminai nugraužti, leidžiant per mašinas.

Skorbutas

Kuomet maiste stokuoja C vitamino, tai pasireiškia škorbutas su sekamais blogumais, kaip kad rašo spaudoje dr. Theodore R. Van Dellen, Northwestern Universiteto medicinos profesorius:

Nusilpsta plėvė kapilariu, smulkiausių kraujo gysleliu. Genda kaulai; atsiveria kraujo bėgimas po oda, iš burnos ir iš dėsnų (dantinių "smegenų"). Žmogus praranda norą valgyti; būna susierzinęs, išsiblaškęs. Jo svoris menkėja, veidas išblykšta; kartais pasirodo ir juodi bei mėlyni plėtmai; sanariai pasidaro skaudžiai jautrūs ir išpursta.

O paprasta ir tikra gyduolė nuo tų blogumų yra vitaminas C, gaunamas iš tokių šviežių vaisių bei daržovių, kaip orindžiai, lemonai, žali kopūstai, salotos, tomeitės, bananos, obuoliai, bulvės, svogūnai (cibuliai), kriučkai (sietiniai), jų lapai ir kt. Vaistinės taipgi pardavinėja šį vitaminą.

Virimas, "kenavimas" ir C vitaminas

Virimas sunaikina didelę dalį vitamino C. Kadangi skardinėse ("kenuose") pardavinėjami orindžių bei kitų vaisių syvai būna jau pavirinti, taigi ir žymi dalis C vitaminų sunaikinta. Tiktai kenuotos tomaitės išlaiko beveik visą savo vitaminą C.

Šaldyti (frozen) orindžių syvai išlaiko 95 procentus vitamino C, jeigu jie laikomi užšaldymo temperatūroje arba dar šalčiau.

Jeigu šaldytų ar šiaip kenuotų syvų dėžutė atidaroma ir taip laikoma paprastoje kambarių šilumoje, tai pats deguonis (oksigenas) iš oro naikina C vitaminą. Šaldytų syvų C vitaminas nyksta ir neatidarytoje dėžėje, jeigu ji laikoma šilčiau kaip 40 laipsnių temperatūroje, skaitant laipsnius nuo zero (0) aukštyn.

Amerikos Gydytojų Susivienijimas todėl pataria gana šaltai laikyti šaldytus syvus, o kartą atidarius dėžutę, greitai juos suvartoti, jeigu norima gauti visą C. vitamino kiekį.

J. C. K.

Chemikalas kontroliuosiąs gimdymus

Surasta tam tikras chemikalas, kuris sunaikina gemalą užvaisintose pelėse. Šį atradimą padarė new-yorkiečiai mokslininkai Eli D. Goldsmith ir Leonard Ross.

Pranešimas apie tai buvo duotas pasaulinei konferencijai dėl gimdymų kontrolės. Konferencija buvo suruošta New Yorko Mokslų Akademijos ir įvyko pereitą penktadienį New Yorke. Dalyvavo 250 daktarų iš Jungtinių Valstijų ir įvairių svetimų kraštų.

To chemikalo vardas slepiamas. Mokslininkai bijo susidurti su Amerikos valdžia, nes ji užgina skelbti būdus, kaip galima būtų išvengti kūdikių gimdymo.

Įmaišant to chemikalo į ėdesį neščioms pelėms, pranyko vaisius. Jis neišsimetė, bet kraujas palaipsniui sugėrė gemalą. Tatai, sakoma, nekenkė pelių sveikatai. Toliau, kai nebuvo jom duodama to chemikalo, tai pelės ir vėl gimdė pe-

liukus.

Bus daroma bandymai, kad sužinojus, ar šis chemikalas gali sulaikyti nuo paties užsiveisimo.

Kada bus gana plačiai išbandytas chemikalas gyvuliams, tai bus tiriama, ar jis galėtų patarnauti nenorinčioms kūdikių moterims, jeigu tyrinėtojai nebijos amerikinės valdžios....

AR PER DAUG ŽMONIŲ?

Minimoj konferencijoj buvo pasakojama, kad per

(Tąsa 4-tam puslap.)

"Sparnuotas" kareivis

Rotor-Craft fabrikas Los Angeles mieste pastatė mažytį lėktuvėlį, kuris jau vadinamas Amerikos kareivio "sparnais."

Lėktuvėlis sveria tik 100 svarų. Kareivis galėsias prisirišt jį prie pečių ir juosmens ir neštis. O kai reikės lėkti, tai atlenks lėktuvėlio kedutę, atsisės ir skris.

Prie kareivio diržo bus pritaisytas rakietinis inžinukas, kuris greit pakels beveik stačiai oran. Aukščiau bus gazolino dėžė, o dar aukščiau varomieji sparneliai, toki kaip helikopterio lėktuvo.

Lėktuvėlis galės skristi iki 70 mylių per valandą ar greičiau. Naudojant tokius lėktuvėlius, kareiviai galėsią užskristi ir nutūpti ant kalnų, kurie neprieinami paprastiems orlaiviams. Jie taip pat galėsią, kaip koks spiečius, nutūpti į priešų užnugarį.

Taip New Yorko Daily News entuziastiškai rašo apie būsimuosius Amerikos "sparnuotus pėstininkus."

Lietuvių tautos istorija

(Tąsa)

Atsiminus ką aukščiau kalbėjome apie animizmo atsiradimą, mums bus aišku, dėl ko mūsų bočiams tais laikais visų matomoji saulė, mėnuo ir žvaigždės vaizdavosi turį tokius pat jausmus kaip žmogus. Vaizdžiausiai parodo tą mūsų bočių įsitikinimą ši iš tų laikų užsilikusi daina:

Mėnuo saulužę vedė
pirmą pavasarėlį,
saulužė anksti kėlės,
Mėnužis atsiskyrė.
Mėnuo viens vaikštinėjo,
Aušrinę pamylėjo.
Perkūns didžiai supykęs,
ji kardu perdalijo.
Ko saulužės atsiskyrei?
Aušrinę pamylėjai?
Vienas naktį vaikštinėjai?

Taip pat gyva ir gerbiama esybe atrodė jiems ir žemė, kurią dar šiandien sodietis ne kartą "šventa žemele" pavadina. Žemė, žemelė, žeminė, žeminėlė,—taip įvairūs rašytojai vadina tą senovės lietuvių gerbiamąją žemės deivę,—žemės vaisių augintoją, žemės darbo globėją. Pasak kai kurių rašytojų tą žemės deivę—žeminę lietuviai žemdirbiai plačiai gerbę ir per metus dažnai į ją šaukęsi, jai dėkoję, aukas dėję, dėl jos visokių apeigų laikę; dargi buvo susidarę ypatingos apeigos, kurios vienu žodžiu vadinosi "žemineliauti." Žemineliavę išeidami arti, sėti, kirsti, kulti, pirmą kartą bandą išvarydami, taip pat per įkurtuves, sutuoktuves, kūdikiui gimus ir tt.; dargi mirus josios melsta maloniai į save vėlę priimti ir saugoti.

Apie tai kaip didžiai gerbę senovės lietuviai Perkūną, svaidantį žaibais ir trenkianti perkūnais, nėra ką kalbėti. "Perkūne dievaiti, nemuški į mano dirvą, aš tau duosiu paltį mėsos" — meldėsi žemaitis perkūnams trenkiant. Dar šiandien mūsų sodiečiai atrastus akmens kirvukus "perkūno kulka" vadina, o perkūnams trenkiant ir griaustiniams griaujant prietaringai žegnodamiesi sako "dievulis barasi."

Aiškus giminiavimasis su gyvuliais matyti kad ir iš tų laikų užsilikusių dainų, kuriose mergelės virsta gegelėmis, antelėmis, berneliai—sakalėliais, marių narūnėliais ir tt. Yra visa eilė padavimų, kuriuose darbštus ir linksmas, bet nelaimingas artojas virsta vyturėliu, plepi moteris—krykščiančia kregžde (blezdinga), smalsus žmogus—starkum. Ta pati prasmė ir pasakojimuose apie žmogaus persivertimą į vilką (vilkalokis), apie kuriuos dar ir šiandien sodiečiai su pilnu įtikėjimu pasakoja. Gyvuliai buvo gerbiami ir kaipo dievai: briedis, antai, buvo garbinamas kaipo dievo tarnas, tauras padavimuose yra virtęs tarsi Lietuvos globėju, jo odos gabalėliai buvo nešiojami kaipo tikra apsauga nuo mirties karo metu. Kad dar ir šiandien prietaringi sodiečiai iš šunų staugimo spėja apie gaisrą, mirtį, badą ir kitas nelaimes, matyti, kad kitados šuo buvo gerbiamas kaipo dievaitis, galįs pranešti žmogui apie gresiančias nelaimes.

Nekalbėsime daugiau apie kitus gyvulius, kuriuos, anot senovės raštų, garbinę tų laikų mūsų bočiai, paminėsime tik kiek plačiau apie žaltį, kuris labai plačiai buvo garbinamas senovės lietuvių. Žaltį, sako, laikęs kiekvienas lietuvis savo namuose; paprastai kerčioj ar užukrosny jam buvo taisoma tam tikra gūžta—"migis"; čia pat buvo ir maitinamas. Žaltys buvo laikomas namų globėju. Tam tikru metų laiku žaltys ypatinga apeiga buvo kviečiamas į stalą prie valgių, ir iš jo pasielgimo buvo spėjama visų metų tų namų ateitis.

Neturintieji žalčio pasiprašydavo tam tikrus burtininkus "žaltonius" įvesdinti žaltį tam tikromis apeigomis į namus. Vysk. Valančius, aprašydamas žemaičių atsimetimą nuo katalikų tikybos XVI šimtmety, sako, kad jie "užauginę savo namuose žalčius, per dievaičius palaikytus, anų kaukoles ant siūlo suvėrę, nešioję ant kaklo, vildamies, kad toki ražančiai apgins juos nuo ligų ir turtus padaugins."

Nemažiau už gyvulius senovės lietuviai garbino ir augalus. Ypačiai seni, stori, dideli, dar kaip ypatingai išsišakoję gumbuoti ar suaugę medžiai — buvo dievų būstinė laikomi ir garbinami. Štai vienas kronikininkas sako, kad puikiai išbujojusius medžius—ąžuolus, uosius, laikė dievų apgyventais, iš kurių klausiant dargi, būk, gaudavę atsakymus, ir tų medžių nekirsdavę. Kitas rašo: "visoki medžiai, kurių kamienas buvo susiskirstęs ir vėliai suaugęs, buvo senprūsių laikomi šventi esą." Anot trečio, žemaitis, norėdamas atsikratyti nuo ūkiui kenksmingų dievų ir dvasių, nulupdavęs medžiams žievę, po kuria, jo nuomone, anie laikęsi.

Kaipo dievų ir dvasių buveinė buvo garbinami: miškai, gojai, šilai ir laikomi per šventus, neliečiamus, kurių neleista buvo nei kirsti, nei šakų laužti. Tuose šventuose miškuose ne tik dievai ir dvasios gyveno, bet naktimis mėnesienoj rinkosi žemesnės svarbos klajūnės vėlės, žvejų mergelės paskenduolėlės, ir visokios kitokios dvasios: šilinės, upinės, upių martelės, laumės—laimės, raganos, dievo dukrelės ir šiaip deivės.

"Po kleveliu šaltinėlis,
kur dievo sūneliai,
atein šokti mėnesienoj
su dievo duktelėms"...

sako tų laikų daina.

(Bus Daugiau)

CHEMIKALAS KONTROLIUOSIĄS GIMDYMUS

(Tąsa iš trečio pusl.)

daug žmonių privisę Indijoj, Japonijoj ir tūluose kituose kraštuose. Kai kurie dalyviai tvirtino, kad žemės derlingumas mažėja, ir jeigu nebus apribotas veisimasis, tai šimtai milijonų žmonių prieisią prie alkio ar bado.

(Sovietiniai mokslininkai smerkia pasakas apie "per daug žmonių." Nurodo, kaip galima žemės derlingumą pakelti, ir sako, naudojant gamtinius turtus ir mokslą, tai žemė galėtų išmaitinti dar neribotą skaičių žmonių.)

TURĖSIĄ IŠNYKT PASIPRIEŠINIMAI GIMDYMŲ KONTROLEI

Katalikų tikyba ir įvairios kitos religijos priešinasi naudojimui cheminių bei mechaninių priemonių dėl gimdymų išvengimo.

Bet prof. James B. Conant, Harvardo Universiteto prezidentas, pernai rudenį pranašavo, kad toki religiniai pasipriešinimai turės pranykti. Jis kalbėjo "deimantiniame" jubiliejuje Amerikiečių Chemikų Draugijos ir tvirtino, kad "iki 1961 metų bus išrasta pigūs ir plačiai prieinami chemikalai, kurie apribežiuos veislingumą. Jie bus dedami maistan ir nieko nekenks moterų sveikatai," sakė jis. **N. M.**

MOTERIES IR VYRO ŽODYNAI

New Brunswick, N. J. — Rutgers Universiteto profesorius Richard Reager tvirtino, kad vidutinis amerikietis naudoja 3,400 žodžių, o amerikietė — 2,600 žodžių, bet "moteris gali sušnekėti vyrą."

Scranton, Pa.

Spalio 14 d. turėjome malonų pažmonį. Mat, tą dieną draugės Čerkauskaitės surengė gimtadienio parę dėl Bronės Zmitraitės. Sukvietė gražų būrį svečių, kurie prie puikių vaišių maloniai praleido popietį ir vakarą.

Bevakarieniaujant, liko sudainuota "Linksmo Gimtadienio", po tam ir kilo sumanymas, kad šią malonią progą atžymėti naudingu darbu, paremiant dienraštį Laisvę. Dalyviai tam pritarė ir visi paaukavo sulig savo išgalės. Liko suaukota $62.

Vertingo pagyrimo užsipelnė Čerkauskaitės ne tik už tai, kad pagerbė savo draugę, bet ir už tai, kad tuomi pinigiškai sustiprino dienraštį Laisvę.

Reikia pažymėti ir tai, kad didelė dauguma dalyvių prisidėjo su maistu ir gėrimais, ir už tai viskas taip gerai pavyko, o draugė Geležauskienė, kaipo gaspadinė, tai ir daug padirbėjo.

Vakare dalyviai skirstėsi geroje nuotaikoje. Draugės Zmitraitės turėjo nepavėluoti traukinį į Binghamtoną, tad joms apleidus "parę" ir kiti išsiskirstė, ačiuodami rengėjoms už maloniai praleistą laiką. **Dalyvis.**

Tito kariuomenė užpuldinėja sovietinius Austrijos sienos sargus

Viena. — Pranešama, kad Jugoslavijos Tito kariuomenė kartotinai užpuldinėjo sovietinius sargus paliai rubežių tarp Austrijos ir Jugoslavijos. Taip titininkai per trejus metus nušovė jau 12 sovietinių sargų.

Sovietinė vyriausybė nužiūri, kad Tito bando išprovokuoti karą.

LAISVĖS KONCERTAS

NEPAPRASTAI TURININGA PROGRAMA, O PO PROGRAMOS BUS ŠOKIAI

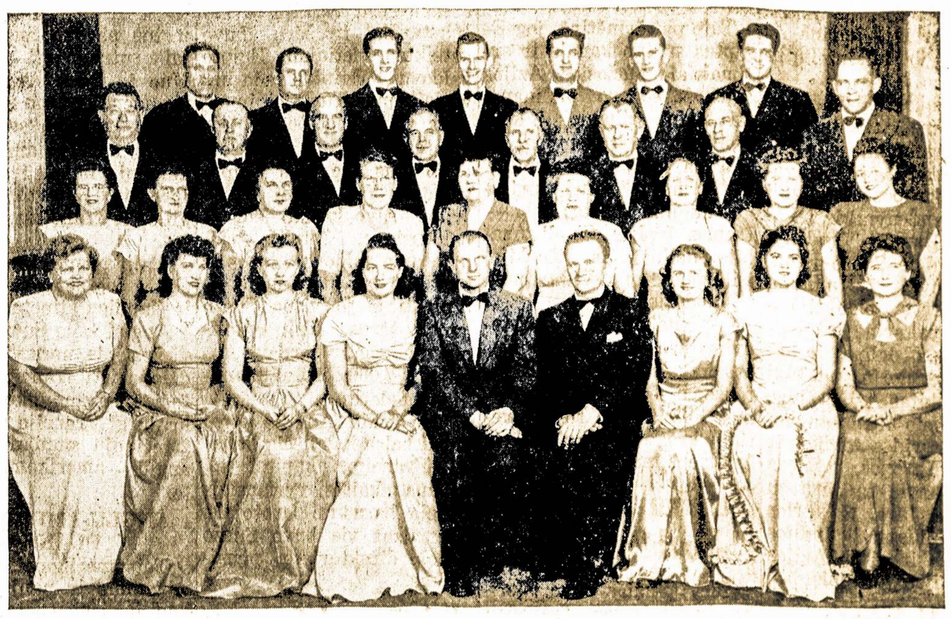

Newarko Sietyno Choras, vadovaujamas Mildred Stensler, dalyvauja Laisvės koncerto programoje.

Koncertas įvyks sekmadienį

LAPKRIČIO 4 NOVEMBER

LIBERTY AUDITORIUM

110-06 Atlantic Ave., Richmond Hill, N. Y.

Ištisa Programa:

BIRUTA RAMOŠKAITĖ
Sopranas, operų solistė. Dabar ji vaidina ir dainuoja amerikoniškoje scenoje, New Yorke.

LEONAS YONIKAS
Baritonas, dar jaunas kaipo dainininkas, tačiau turi didelio talento. Jis tik dabar atvyko iš Chicagos ir čia lanko konservatoriją.

SUZANA KAZOKYTĖ
Mezzo sopranas, solistė. Puikiai atsižymėjusi dainininkė New Yorko apylinkėje.

STASYS KUZMICKAS
Baritonas, gražios karjeros dainininkas. Kiek kartų jis dainavo Brooklyne, visada paliko malonų prisiminimą.

Antano Pavidžio Orkestra gros šokiams.

UKRAINIEČIŲ CHORAS
Didelis ir gražiai išlavintas choras, su solistais ir duetais, dalyvaus programoje.

Ukrainiečių Šokikų Grupė
Šauniausia liaudies šokėjų grupė, labiausia publikos mylimas numeris programoje.

SIETYNO CHORAS
Vadovauja Mildred Stensler, duos gražių lietuvių liaudies dainų šiame koncerte.

Norwoodo Vyrų Ansamblis
Iš Norwood, Mass., vad. Gerda Terhorst, jis duos platų aktą gražių dainų, taip, kaip jie dainuoja radijo programose.

Brooklyno Aido Choras
Taipgi vad. Mildred Stensler irgi dalyvaus šioje programoje.

Programa prasidės 3:30 val. po pietų. Įžanga $1.50
(Taksai įskaityti)

Šokiai prasidės 7-tą val. vakare; vien tik šokiams įžanga 75c.
(Taksai įskaityti)

LOWELL, MASS.

PAS MUS IR KITUR

Visokios parapijos bei bažnytinės organizacijos užsiima visokiais parengimais — lošiais, kaip tai bingo ir kitokiais, dėl sukėlimo pinigų bažnytiniams reikalams, nors tai ir būtų gembleriavimo būdas.

Bet protestonai - episkopalai Massachusetts diocezijos savo pereitoj 166-metinėj konvencijoj pasisakė priešingi esą bile kokiai gemblerystei sukėlimui bažnytinių fondų.

Ir man rodosi, kad bažnyčioms nereikėtų leistis prie to, kadangi ir be gembleryščių klerikalai moka gana lengvu būdu puikiai išžvejoti parapijiečių kišenius.

—:—

Mes, pažangiečiai, irgi turime svarbių reikalų, kuriuos turime finansuoti, kad juos pravesti gyvenimam.

Daleiskime, šiuo laiku eina "Laisvės" naujų skaitytojų vajus. Mes nieko negązdiname nei užgrabiniu gyvenimu, nei kuomi kitu, bet primename padoresniems lietuviams, jog Laisvė yra darbo žmonių ir visos liaudies laikraštis; jis gina dirbančiųjų žmonių reikalus. Tokiems primenam: skaityk dienraštį Laisvę!

Randasi daug žmonių, pamylėjusių dienraštį, ir jie jau metų metus atsinaujindami prenumeratą vis prideda doleri-kitą, kiti ir daugiau, į Laisvės fondą. Be to, visur rengiami švarūs parengimai tam kilniam tikslui.

—:—

Pas mus draugas J. Blažonis gerai darbuojasi Laisvės vajuje. Aš bandysiu Juozui pagelbėti, nors nedaug galėsiu esant tokioj padėtyj.

Draugas Vincas Brastavičius atsinaujino per mane ir pats liuosu noru pridėjo daugiau negu prenumerata reikalauja. Taip liaudies laikraštis ir gyvuoja, turėdamas tokių gerų patriotų.

Lai gyvuoja Laisvė ir jos skaitytojai!

—:—

Dar vienas "būdas" pagauti žuvį. Paduoda "Lowell Sun"

Šių metų žuvavimo sezone vienas berniukas, 13 metų amžiaus, Frank Kaminsky, per ilgas valandas žuvavęs ir nieko nepagavęs, pasikėlęs nuo ežero kranto, pasisuko eiti. Tuo tarpu kaip tai paslydo ir įpuolė ežeran iki juostos. Išsiritęs vėl ant kranto, nusitraukė ilgais aulais batus, prisemtus pilnus vandens, ir iš vieno bato kartu su vandeniu išsipylė geroko dydžio ("good size") žuvis.

Vaikas pirmiau buvo nusiminęs, bet dabar nusidžiaugė, kad turės nors ką pasirodyti frentams.

—:—

Buvo pas mus ir tokių atsitikimų

Vieną sekmadienio gražų popietį policijos stoties sargas, kuris tuo kart buvo išlaukyje, žiūri, kaip keli vyrai darbuojasi, traukdami nuo antro aukšto pro langą pianą. Pastebėjo: kodėl taip be geresnių prietaisų? Atsakymas, jog tik dabar pasiskolino ir darą ant greitųjų, nes reikia dėl koncerto. Iš lengvo sau darbą pabaigė ir "skolininkai" su pianu daugiau nebepasirodė.

—:—

Vandalai — labai prasto išauklėjimo vaikėzai — būriais po miestą valkiojasi ir daugybę visokių zbitkų ir nuostolių žmonėms pridaro.

Spalio 14 dieną būrys vandalų išdaužė 25 langus iš 181 Chelmsford St. garažo.

Išdaužo ir bažnyčių langus ir jas apvagia, nežiūrint, kad patys bažnytiniai išauklėti. Ir vis pastebima, kad per mažai dievobaimingumo. Bet kur gi policija? Kur sargai, jeigu dievas kiek ir užsnūsta?

—:—

Aš manau, daug svečių bus

Klubo bankieto rengimo komisija pastebi, beveik nusiskųsdama:

—A, kad tai draugai ir draugės suprastų ir nujaustų, kaip mes, nors sunkiai, bet gerai ruošiamės prie šių metų klubo bankieto, tai jie visi čia būtų spalio 28 d., po pietų.

Išsireiškiau, jog tikiu, kad bus daug svečių.

J. M. Karsonas

Kearny, N. J.

Mirė Veronika Shimkienė, Kazimiero Shimkaus žmona. Ji mirė spalių 12 d. 1951 m., gyvenusi po No. 142 Tappan St., Kearny, N. J. Veronika buvo dar tik su viršum penkiasdešimts metų amžiaus. Ji mirė nuo širdies ligos.

Veronika Shimkienė pašarvota buvo graboriaus Ašekūno naujoje koplyčioje, kampas Davis ir Bergan Avenues, Kearny, N. J. Palaidota spalių 16 d., su bažnytinėmis apeigomis, švento Kryžiaus kapinėse, Arlington, N. J.

Veronika Shimkienė, po tėvais Radavičiutė, paėjo iš Lietuvos nuo Varėnos, Kauno rėdybos. Amerikon atvyko 1911 m. čia pagyvenusi metus, susitiko Kazimierą Shimkų ir apsivedė 1912 m., ir gyveno laimingai iki mirties, regis, visą laiką Kearny, N. J.

Nepaisant darbo dienos, Veroniką lydėjo į kapus apie dešimts automobilių. Veroniką palaidojus, jos likęs draugas K. Shimkus, per graborių Ašekūną, užkvietė visus lydėtojus ant pietų.

Veronika paliko liudėsy: vyrą Kazimierą Shimkų, sūnų, dukterį ir kelis anūkus, taippat daug giminių, draugų ir pažįstamų.

Kazimieras Shimkus su savo visa šeima, giminėmis, draugais ir pažįstamais, taria amžiną atilsį mielai Veronikai, kuri jau negrįš į gyvųjų tarpą. Taip pat K. Shimkus su savo šeima taria širdingą ačiu giminėms ir visiems pažįstamiems už gėles ir palydėjimą į amžinastį jo brangiosios draugės Veronikėlės, kuri išsiskyrė iš mūsų tarpo amžinai!

Lai būna jai lengva šios šalies žemelė. **V. Žilinskas**

Miami, Fla.

Legionierių Konvencija

Spalio 17 d. pasibaigė legionierių konvencija, kurie čia konferavo ir mitingavo daugiau kaip per savaitę laiko. Į konvenciją suvažiavo iš daugel kaimyninių valstijų-steitų pačios garsiausios "žvaigždės", postų komandieriai, generolai, senatoriai, kongresmanai, gubernatoriai ir šiaip mažesnio rango čyfai. Apart saviškių, delegacijos atplaukė-atskrido iš Kanados, Francūzijos, Italijos, Meksikos, Panamos, Philiphinų salų, Puerto Riko, Hawaii. Bet didžiuma delegatų susidėjo iš darbo klasės žmonių legionierių, pirmojo ir antrojo karo veteranų.

Kaip ir kitose visose konvencijose, šauniai baliavojo, daug jų klaunais pasipuošę juokdariškas roles lošė, o jiems kiti pritarinėjo, lermavo kaip kas mokėjo, turėdami ant drąsos pasiėmę.

Spalio 16 d. atvažiavo generolas D. MacArthur, prezidento Trumano pavarytas nuo pareigų iš Korėjos fronto. Tą pačią dieną buvo surengtas paradas iš kariuomenės dalinių ir legionierių postų. Pat pabaigoje žygiavo negrų postas, jų benas-orkestras meistriškai pasižymėjo. Buvo atplaukęs kariškas laivas-lėktuvnešis. Ta proga virš parado Bayfront parke skraidė bomberiai B-29 ir "Jet" kovos snaiperiai. Paradas užsitęsė nuo penktos valandos iki vienuoliktos val. vakaro. Baigiantis paradui užklupo visus gausus lietus.

Publika daugiausiai plojo gen. D. MacArthur, su jo gražuole žmona. Vietinė spauda paduoda, kad paradą stebėjo 350,000 žmonių ir turistų svečių. Kaip jie tai galėjo suskaityti, tai jų biznis.

Bayfront parke per 7 skersgatvius buvo pristatyta iš lentų sėdynės, pigiausios $2.50 asmeniui. Žodžiu sakant, biznis ėjo visur kur visais garais.

Laike konvencijos savo auditorijoje pats gen. MacArthur ir kiti čyfai pasakė spyčius, nepasigailėta raudonųjų ir Sovietų, o jau tie Kinijos komunistai, tai aršiausi sutvėrimai. Pagal kalbėtojų pasisakymą atrodo, kad tretysis pasaulinis karas neišvengiamas. Bet kas link pasaulinės taikos, nei žodelio neišsitarė. Bešūkaujant, kaip yla iš maišo, išlindo naujos bėdos: Irano aliejaus šaltinių byla. Iraniečiai iš savo žemės išvijo lauk anglus ir amerikos biznierius. O egiptiečiai veja lauk iš Suezo kanalo anglus su visais jų sąjungininkais. Čia jau ne joki raudonieji, bet saviškiai "demokratai", kurie nusprendė atsikratyti svetimųjų ponų jungo ir išvyti visokius iš jų nualinto krašto svetimus pelnagrobius.

V. J. Stankus

Baltimore, Md.

Reikalingas priminimas

Baltimorės LLD 25-tos kuopos nariai ir praeities garbingi darbai apšvietos dirvoje, rodos, turėtų buti prisiminimu nekuriems šių dienų progresistams. Mūsų visų tie geri darbai visuomenės dirvoje yra šaknys, įleistos į Baltimorės sveikai protaujančių lietuvių kūną. Tik reikėtų draugiškos sutarties, ir savo spėkas eikvoti ten, kur neštų naudą sau ir savo idėjiniam įsitikinimui, bet ne ten, kur neša tik tą, kas nėra pageidaujama ne tik mums, kaipo ypatai, bet ir mūsų judėjimui.

Šiandien dar mes esame gyvi, nors netaip daug tvirti sveikatoj, kaip esame buvę pirmiau. Bet veikimo žinojimu, ir patyrimu savo gyvenime daug esame turtingesni. Taigi, turėtume nepamiršti, kad LLD buvo tas šaltinis to mūsų patyrimo. Vistiek, ir po daugelio metų patyrimo likos keletas ydų, kurios, rodos, neturėtų būti dalis mūsų gyvenimo. Su gerais norais būt galima ir tas likusias ydas išgyvendinti, ir pagyvinti veikimą.

Per daugelį metų veikimo, rodos, praradom draugišką sąjausmą. Jeigu mes stengtumės sau prisiminti, kad draugiškumas kelia ūpą, jungia spėkas, tai reikėtų tos taisyklės ir prisilaikyti. Spaudą skaityti yra geru daiktu, bet jeigu komercinė spauda užima svarbiausią vietą darbininko šeimoje, pašvenčia visą savo laiką jos skaitymui, o "L" skaityti jau nebeliko laiko, nė noro, tai klaida. Dažnai išgirsti išsireiškimų, vot, visos nedėlios "L" guli sudėtos, neturiu laiko skaityti. Prie to, dar ir akis skauda, reikės atsisakyti skaityti.

Sueinu seną bičiulį ir sakau jam: seniai matėmės, šiandien yra susirinkimas, ar nebūt gerai, kad atsilankytumėte susirinkiman, pasimatyti su draugais? Mano bičiulis sako: Taip, būtų gerai, bet tuojau po vakarienės eisiu gulti, ba turiu didelį "šaltį." Tuojau man atėjo mintis, kad šiandien yra pirmadienio vakaras, visai nėra dyvo, kad nekurie serga "šalčiu."

Kitas mano geras prietelius, tvirtas sveikatoje, myli išeiti, visur jį pamatysi, tik ne ten, kur reikėtų. Rodos, labai menka pareiga, 12 sykių į metus atsilankyti ant susirinkimo. Jeigu aš būčiau priežastis būti graborium kam nors, tai aš jausčiaus labai prastai. Svaiginanti gėrimai naikina darbininko žmogaus kūną ir protą, ir uždirbtus centus. Gaila žiūrėti, kaip sunyksta, pasensta, gražus, sveikas vyras, skundžiasi visokių galų suirimu. Savo amžių patrumpina, ant kokių 10 ar 20 metų.

L. L. D. Narys

Pora Juokdarių

Komedija

IR

KONCERTAS

NORMA ČEPONYTĖ

KONCERTĄ PILDYS:

1. Norwoodo Vyrų Ansamblis vad. Gerda Terhorst
2. Norma Čeponytė iš Worcester, Mass.
3. Gerda Terhorst iš Canton, Mass.
4. Aldona Wallan iš Brockton, Mass.

Dainuos solo, duetus ir visas choras.

GERDA TERHORST

Sekmadienį, 28 d. Spalio-October, 1951

Pradžia 3 val. po pietų

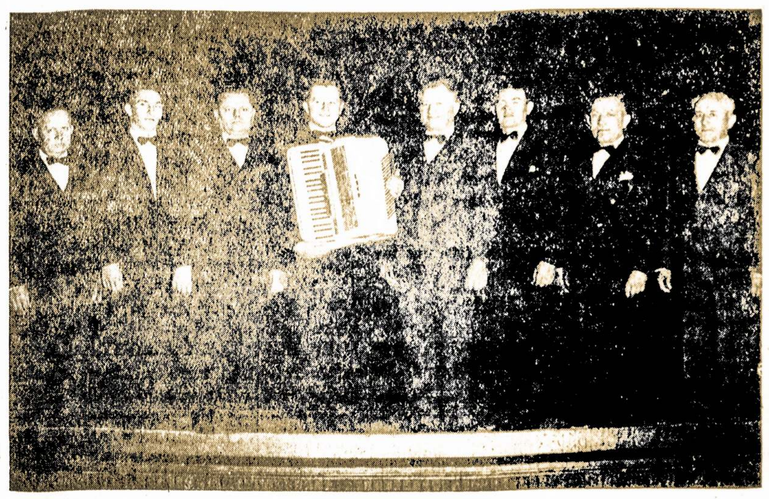

Norwoodo Vyrų Ansamblis, vad. Gerda Terhorst

LIETUVIŲ SVETAINĖJE

13 St. George Ave., Norwood, Mass.

Gerbiama Lietuvių Visuomene! Norwoodo Vyrų Ansamblis tuojaus po koncerto važiuoja dainuoti į "Laisvės" 41-mą metinį koncertą New Yorke. Taigi, Norwoodo Vyrų Ansamblis yra puikiai prisiruošęs su daug gražių dainų. Dėl to Massachusetts lietuviai turime puikią progą išklausyti dainas pirma negu New Yorko apylinkė turės progą jas išgirsti. Kviečiame visus be skirtumo politinių įsitikinimų atsilankyti į šį dainų, muzikos ir juokų parengimą! Įėjimas, kaipo auka, tik 75c.

Rengėjai: *NORWOODO VYRŲ ANSAMBLIS.*

Renduojame Naujus Karus Valandai, Dienai, Savaitei, ar Mėnesiui

U

Važiuok Tinkama Sistema

$1

Už Valandą Pridedant 10c už Mailę

Kreipkitės į McHarris

GREENPOINT AUTO RENTAL

Įsteigta 1930

12 Bedford Ave., tarp Manhattan Ave. ir Lorimer St., Brooklyn, N. Y.

Telefonas EV. 4-7769

Žemiausios kainos mieste

Imkite GG traukinį iki Nassau Ave.

CHARLES J. ROMAN

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Liūdėsio valandoj kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksime moderniška patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įruošta mūsų šermeninė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.

1113 Mt. Vernon St., Phila., Pa.

Telefonas Poplar 4110

New Yorko ir Apielinkės Žinios

Laisvės koncertan atvyks svečių net iš Floridos

Iš Miami Beach, Floridos, mums rašo:

Gerbiamieji:

Mes dabar važiuojame į Detroitą "atsivėdinti", o paskui, po Naujų Metų, vėl grįžti atgal į Fla.

Taigi, norime užsukti į Laisvės koncertą. Bet bijome, kad nepritrūktų tikietų, tad meldžiam "rezervuoti" mums du tikietus.

Su geriausiais linkėjimais,
John ir Marie Koch.

—o—

Kad geri kaimynai būtų tinkamai aprūpinti, apie juos ir jų atvykimą laisviečiams parašė ir Vincas Paukštys iš Miami:

Koch, detroitiečiai, čia turi namą ir žiemavoja. Bet dabar grįžta Detroitan ir po Kalėdų vėl atvažiuos. Grįždami Detroitan mano būti Laisvės koncerte...

Koch'ai yra draugingi žmonės, organizacijoms pagelbsti. Pradžioje šių metų surengė LLD nariams bankietą, kuriame mes padarėme $135 mūsų spaudai. Ir šiaip aukoja darbininkiškiems reikalams...

Pas mane asmeniniai nieko naujo. Sekmadienį turėjome parke draugišką išvažiavimą su pietais. Vilniai gal liks apie $35.

Šis mėnuo pas mus dar neramus, nes bile dieną gali aplankyti uraganas.

Draugiškai, **V. Paukštys.**

—o—

Laisvės koncertas įvyks lapkričio 4-tą, Liberty Auditorijoje.

Laivakroviai nenusileido skebams; gaus paramos

Streikuojančių laivakrovių eilėse kilo džiaugsmas ir naujai pastiprėjo viltis laimėti kovą dėl National Maritime Unijos paskelbimo, kad unijistai marininkai rems streiką. Jie atsisakys peržengti pikieto liniją.

Laivakroviai yra nariai AFL unijos, marininkai—CIO. Tačiau tai nekenkė suprasti vieni kitų reikalus.

Paramą paskelbė unijos prezidentas Curran. Konvencijon susirinkę delegatai karštai sveikino paskelbimą ir ragino, kad ta parama būtų teikiama skubiai ir pilnutinai. Curran dar žadėjo tyrinėti padėtį.

Ryanas antradienį buvo pasiuntęs būrį savo vyrų dirbti francūzų linijos prieplaukoje, bet jie ten vos išsilaikė iki pietų. Susirinkę masiniam pikietui per pietus streikieriai juos prašalino.

—o—

Streikieriai pikietavo Mirror ir Ryaną

Patsai Ryanas buvo užpuolė laivakrovių unijos centre, 265 W. 14th St., New Yorke. Streikieriai šaukė balsu ir plakatais: "Get rid of the mob!" "Get rid of the gangsters!" "Open the contract!"

Čia Ryanas turėjo pereiti savo unijos pikieto liniją.

Kitas visai netikėtas ponams veiksmas įvyko prie Hearsto laikraščių Daily Mirror ir Journal-American pastato prie South St., New Yorke. Mirror savo vedamajame išspausdino karikatūrą, kurioje vaizduojama, būk amerikoną kariški Korėjoje iš užpakalio smaugia streikuojantis laivakrovis. O rašte buvo sakoma, būk streiką jiems įkvėpė komunistai.

Įpykę, streikieriai reikalavo atšaukti tą raštą. "Mes nesame komunistais", sakė jie.

Ateinantieji dirbti laikraščio stereotypistai atsisakė peržengti pikieto liniją. Pirmoji laikraščio laida pavėlavo. Bet vėliau laikraščio vedėjai pasišaukė streikierių komisiją pasitarti ir prižadėjo išspausdinti šmeižto atšaukimą. Tuomet laivakroviai atšaukė pikietą.

Devintą streiko dieną, apskaitliuojama, darbas buvo sustabdytas 138 prieplaukose, 104 laivai stovėjo nedarbo padėtyje vien tiktai New Yorko-New Jersey uoste, neskaitant išėjimų Baltimorėje ir Bostone.

Prieš kaltinamąjį yra stiprių liudymų

Įtartąsis sukniasiuvių organizatoriaus William Lurye nužudyme Benedicto Macri toliau vis daugiau įpinamas bylon jam žalingais liūdymais.

Vienas liūdytojas sakė, kad jį matęs tame pastate, kuriame tą dieną įvyko žmogžudystė. Kitas, brooklynietis statybų kontraktorius Krown, liūdijo, kad Macri išsiėmė iš jo kompanijos $17,500 už 12 dienų po tos žmogžudystės įvykimo. Macri, buvęs su juo dalininku biznyje, sakęsis, kad jis einąs į kitą biznį ir turįs pasirodyti pinigų. Žadėjęs už kelių dienų vėl tuos pinigus pas jį įvesdinti, bet to nepadaręs.

Prokuratūra tą liūdymą skaito svarbiu. Tai rodo, sako jie, kad Macri bus bandęs kur prasišalinti. Bylą tęsiasi.

Costello turi reikalų

Neseniai gavęs leidimą pasimaudyti gydomuosiuose Hot Springs vandenyse, Arkansas valstybėje, raketierių bosas Frank Costello kreipėsi į teisėjus su kitu prašymu. Jis nenorįs dabar sugrįžti New Yorkan, bet vykti į New Orleans. Gembleriauti? Ne, jis ne toks — ten jis turįs susitikti žmoną.

Broderick Crawford ir Betty Buehler naujoje Columbia Pictures filmoje "The Mob," rodomoje New Yorko Paramount Teatre.

Prašome!

Laisvės koncertan lapkričio 4-tą atvyks svečių iš visų mūsų didžiosios šalies kraštų. Atvyks menininkai dalyvauti programoje. Su jais pribus jų šeimų nariai, draugai. Atvyks norintieji koncertą išgirsti ir susitikti, susipažinti su Brooklyno ir apylinkių lietuviais.

Prašome jiems nakvynių.

Apie tūlų tą svečių atvykimą jau matėte Laisvėje. Apie kitus dar matysite. O dar kiti atvyks nepranešę iš anksto. Tad nakvynių privalome turėti ne vien tik užsisakiusiems, bet ir atsargai. Lai nei vienas tų draugingųjų mums žmonių nelieka be pasilsio!

Pažadus nakvynių prašome pranešti Laisvės raštinei. Skambinkite: VIrginia 9-1827.

Auditorijos langams užlaidų siuvimo talka šeštadienį

Mrs. Albina Mikalaus, viena iš komisijos Liberty Auditorijos langams užlaidas parūpinti, skambino, jog talka įvyks šį šeštadienį, 27-tą. Susirinks 9 valandą ryto ir dirbs iki pabaigs, ar kol talkininko sveikata leis.

Viskas bus siuvama rankomis. Toki talkininkai prašomi ateiti. Aišku, reikės ir tokių, kurie galės medžiagas kilnoti, lipti kopėčiomis ar bent kopėčias stipriai palaikyti.

Talkininkė.

Tyrinės tyrinėtoją

Distrikto prokuroras Hogan pradėjo tyrinėti veiklą vyriausio magistrato, teisėjo Murtagh. Tyrinėjimas kol kas liečiąs jo, kaipo tyrinėjimų komisijonieriaus, veiklą per ketverius metus laike O'Dwyerio administracijos.

Paštas praneša

Brooklyno pašto viršininkas Quigley įspėja norinčius siųsti kalėdines dovanas į užsienius tai padaryti tuojau. Dėl ilgų kelionių ir muitinėse inspekcijų siuntinys gali užtrukti virš mėnesį.

Siunčiant į užsienius reikia gauti leidimą. Įsakas neliečia siuntinių Kanadon.

Fordo darbininkai už tuos nuodus užmokėjo

Visiems atvykstantiems iš užmiesčio į New Yorko miesto centrą žmonėms taip vadinamoji Crusade for Freedom šiomis dienomis dalina karą kurstančias brošiūraites, lapelius. Esą, tie "laisvinantieji" krepšeliai (kits) dalinami dykai dėka Fordo Fundacijos malonei.

Žinoma, greta tos "malonės," prašo aukų su atominėmis bombomis gelbėti Europos ir Azijos žmones nuo savivaldos (jie sako — "gelbėti nuo komunizmo").

Tą fundaciją, vyriausia, įkūrė automobilių karalius Fordas, kad po priedanga nevа "patriotizmo" ir "gelbėjimo žmonių kitose šalyse" galėtų skaldyti ir pulti darbininkų judėjimą čionai.

Ir tas fundacijon įdėtas turtas gavosi ne kokiu stebūklu, bet Fordo fabrikų darbininkų prakaitu ir belaikinėmis mirtimis dėl nežmoniškos paskubos. O dabar Fordo darbininkai už tuos nuodus atmoka alkiu.

Spalių 23-čios dienos spaudoje skelbiama, kad United Auto Workers Fordo Lokalas 600 kreipėsi į Michigan Valstybės Seimelį prašyti paramos dviem šimtams tūkstančių tos valstybės bedarbių. Vien tiktai to vieno lokalo 21,000 narių randasi be darbo. Vely ta krusada pasirūpintų Fordo alkinamais darbininkais.

Šlamštą gavęs.

Mirė Ona Tamulynienė

Antradienį staigiai mirė Ona Tamulynienė (Tamulis). Gyveno 245 Sulliwan Pl., Brooklyne. Pašarvota pas graborių Garšvą. Bus palaidota penktadienio rytą.

Majoras sugrįžo

Majoras ir Mrs. Impellitteri sugrįžo iš atostogų, kurias jiedu praleido Italijoje.

Tuojau po sugrįžimo įvykdytame pasikalbėjime su spaudos atstovais, majoras pareiškė, kad jis sutinka su jo pareigūnų įvykdytais darbais laike jo nebuvimo darbe per 35 dienas.

Tarpe tų laike jo nebuvimo įvykių yra švaros darbininkų ir laivakrovių streikai, taipgi policijos ir gaisragesių viršenybės įvykdytos didelės pareigūnų pakaitos dėl grafto tuose departmentuose.

Policija ir kompanijos privatiški detektyvai vėl krėtė Pennsylvania stotyje bagažo spinteles, ieškojo nebuvėlės bombos. Šį kartą "žinią" paskambinusi moteris. Tai jau buvo antrasis toks bauginimas.

Spaustuvininkų unija šiomis dienomis apteikė 50 ir 60 metų tarnybos požymiais 217 savo narių.

REIKALAVIMAI

HELP WANTED—MALE

REIKALINGAS DARBININKAS

Laisvės įstaigai reikalingas darbininkas prie ekspedicijos darbo; taipgi turi mokėti troką vairuoti. Lengvas darbas, greit išmokstamas. Kraipkitės: 110-12 Atlantic Ave., Richmond Hill, N. Y.

PARDAVIMAI

PARSIDUODA LOTAS

Deer Park Long Island, 50x150, apgyventa apylinkė, 4 blokai iki geležinkelio stoties, arti visko. Parduodame su nuostoliais už $485.00; išmokėti $45.00, išmokėjimai po $10 į mėnesį. Write: E. M. Clark, 195-10 104 Ave., Hollis, L. I. (206-210)

PARSIDUODA KEPYKLA

Su nedideliu įmokėjimu, lengvi išmokėjimai, kaina pricinama. Šaukite: VIrginia 8-4204.

GARSINKITĖS LAISVĖJ!

Užrašykit Laisvę Savo Draugui.

PRANEŠIMAI

HARRISON, N. J.

LLD 136 kp. susirinkimas įvyks sekmadienį po pietų, 3 val., spalių 28 d. toj pačioj vietoj, 17 Ann St. Šis susirinkimas perkeltas vieną savaitę anksčiau dėl Laisvės koncerto, nes nekurie nariai važiuos tą dieną į koncertą. Meldžiu atsilankyti skaitlingai. — Kviečia Valdyba. 209-10)

WORCESTER, MASS.

Pralešimas ir Pakvietimas

Spalių 27 d., 6 val. po pietų įvyks Olympia Parke ištaikingas bankietas. Tai bus balius užbaigimui vasarvietės pobuvių bei uždarymas biznio parke per žiemos sezoną. Jį rengia L. S. ir D. B. Draugija, tai yra Parko savininkė. Bus tradicinis parengimas ir kviečia visus ne vien narius. Balius bus daugiau vaišinantis, negu pelningas, tad kiekvienas atsilankęs nesigailės. Visi pasidžiaugsime atsibuvusiomis vasarą gražiomis ir kultūringomis sueigomis. Ir vėl su vilčia lauksime sekamo pavasario ir vasaros, kad patogiose patalpose ir jaukioje parko atmosferoje galėtume susitikti. Žiemužei artėjant, salėse tenkinsimės pasimatę. Iš toliau atvykę svečiai bus maloniai priimti.—B. Komisija. (209-210)

BROOKLYN, N. Y.

Spalių (Oct.) 26 d. Am. Liet. Piliečių Kliube, 280 Union Ave., Brooklyn, N. Y., įvyks Kliubo Biznio Skyriaus svarbus susirinkimas. Visi direktoriaia bei nariai kviečiami dalyvauti. Pradžia 7:30 vakare. — Biznio Skyriaus Sekretorius. (209-210)

PAJIEŠKOJIMAS

Pajieškau brolio William Kašetos. Paeina iš Kašetų kaimo, Vilniaus gub. Petro Kašetos sūnus. Vedė žmoną, Maynard, Mass. Vėliau persikėlė gyventi artimai New Yorko. Aš, Ona Kašetaitės, dabar po vyru Ona Casper, atvykstu į Laisvės Koncertą, kuris atsibus Lapkričio (Nov.) 4 d., 1951, Richmond Hill, N. Y. Jai tebegyvenant netoli New Yorko, tai mylėčiau susitikti Laisvės koncerte ir atnaujinti brolišką pažintį. Turiu labai svarbų reikalą. Jei negalėtum į Laisvės koncertą atvykti, tai meldžiu atsiliepti laišku, arba atvažiuoti pas mus, po šiuo antrašu: Ona Kašetaitė-Casper, 35 Fairview Rd., Norwood, Mass. (209-211)

Automobilių Technikos MOKYKLA

Išmokome Mechaniku ir Chauffeur'iu

Baigus mokyklą išduodame diplomą, padedame gauti vairutojo laisnius. Pamokos dienom ir vakarais. Mokykla atdara kasdien. Aiškinimai lietuvių ir anglų kalbose.

Direktorius
L. TICHNIAVICIUS
Metropolitan Auto School
155 Second Ave., New York City
Tel. GRamercy 7-8951

PEIST LANE DRUGS, Inc.
405 So. 4th Street
Cor. Hewes St.
Brooklyn, N. Y.

Visoki vaistai, kosmetikai, kūdikiam reikmenys, įvairūs daiktėliai, ligonių kambariui reikmenys —už gryčiai žemas kainas.

Receptų Specialistai:
MAX PEIST, Ph. G.
EDWIN LANE, Ph. G.
Tel. EV. 7-6233

EGZAMINUOJAM AKIS
RASOME RECEPTUS
DAROME IR PRITAIKOME AKINIUS

Drs. Stenger & Stenger
Optometrists
394-398 BROADWAY
Brooklyn, N. Y.
Tel. ST. 2-8342

Matthew A. BUYUS
(BUYAUSKAS)
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
426 Lafayette St.
Newark 5, N. J.
MAarket 2-5172

TONY'S
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
ANTANAS LEIMONAS
Savininkas
306 UNION AVENUE
Gerai Patyrę Barberiai

Dr. A. Petrika
DANTŲ GYDYTOJAS
221 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-6868
VALANDOS:
9—12 ryte; 1—8 vakare
Penktadieniais uždaryta

IŠMOKITE VAŽINĖT PER TRAFIKĄ

Dviguba Karų Kontrolė

Laisniuoti Instruktoriai

$10

6 LEKCIJOS

Specialės Klasės Dėl Moterų

Kreipkitės į McHarris

Įsteigta 1930

GREENPOINT AUTO SCHOOL
12 Bedford Av., tarp Manhattan Av. ir Lorimer St., Brooklyn, N. Y.
Imkite GG traukinį iki Nassau Avenue. Tel. EV 4-7769

REPUBLIC BAR & GRILL
Savininkas
IGNAS SUTKUS
Patogi vieta pasišnekučiuoti, užkąsti ir pagaliau burnelę išmesti, sulig savo skonio pasirinkto
LIKERIO, VYNO AR ALAUS
Pas Igną Sutkų visada rasi sau pažįstamų
492 Grand Street **Brooklyn, N. Y.**
Kampas Union Ave. ir Hooper Street
TELEVISION Telefonas EVergreen 4-8969

PETRAS KAPISKAS
IR
VINCAS SODAITIS
Pertvarkė ir pagerino savo
BAR & GRILL
32 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.
Telephone EVergreen 4-8174